

6/4.6993

54860

ร.3

การศึกษาความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ศิริวรรณ อานันทสิทธิ์

18 S.A. 2539

127850

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่

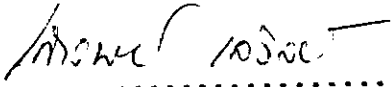
พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ธ. 52756

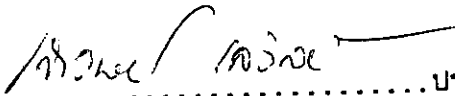
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

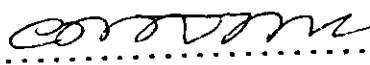
คณะกรรมการควบคุม

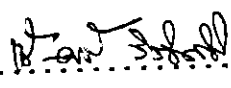

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลัย)

.....กรรมการ
(ดร. นุชเลิศ มาแสง)

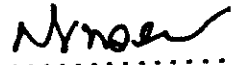
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลัย)

.....กรรมการ
(ดร. นุชเลิศ มาแสง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิจิตรศิริ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความเข้าใจอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลัย ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร. บุญเลิศ มาแสง กรรมการที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ ซึ่งได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า และได้ให้คำแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามเนื้อหา ประกอบด้วยอาจารย์ยุพา มานะจิตต์ อาจารย์นันทวัน ไตรเทนท์ และอาจารย์พิชิต แสงลอย และคณาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำปรึกษา แนวทางการศึกษาวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 โรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อคุณแม่ คุณครู-อาจารย์ทุกท่านที่เคยถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย และผู้ช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้าให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปด้วยดี

ศิริวรรณ อานันทสิทธิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	8
ความหมาย	8
อาการ	10
การติดต่อ	12
วิธีป้องกัน	13
พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์	14
แผนและนโยบายของรัฐ	16
แนวทางและมาตรการในการดำเนินงาน	17
บทบาทกรมการศึกษานอกโรงเรียน	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
งานวิจัยในประเทศ	23
งานวิจัยต่างประเทศ	27
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	30
3 วิธีดำเนินการค้นคว้า	31
การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	33

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การเสนอผลการวิเคราะห์	41
ผลการวิเคราะห์	43
ตอนที่ 1 คำสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	43
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และผลการศึกษา เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	45
ตอนที่ 3 ผลการศึกษากฎกรรมการป้องกันโรคเอดส์ และผลการศึกษา เปรียบเทียบกฎกรรมการป้องกันโรคเอดส์	65
ตอนที่ 4 ผลสรุปการศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์	79
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	81
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	81
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	81
สมมติฐานในการค้นคว้า	81
วิธีดำเนินการวิจัย	82
การวิเคราะห์ข้อมูล	82
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	88

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก จดหมายขอความอนุเคราะห์	97
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ	100
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือ	102
ภาคผนวก ง เครื่องมือเพื่อการวิจัย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา แบบ ทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แบบสอบถามพฤติกรรมกำบังกันโรคเอดส์ .	105
ประวัติย่อของผู้วิจัย	115

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
2	การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร	43
3	จำนวนค่าร้อยละของคะแนนและระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร	45
4	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนกตามเพศ	48
5	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนกตามอายุ	51
6	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนกตาม สถานภาพสมรส	54
7	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนก ตามอาชีพ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน	57
8	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนก ตามแหล่งที่ได้รับความรู้	62
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเกณฑ์ระดับค่าคะแนนพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตกรุงเทพมหานคร	65
10	เปรียบเทียบพฤติกรรมกำบังโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนกตามเพศ	67

11	เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ	69
12	เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส	71
13	เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนกตามอาชีพ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน	73
14	เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแหล่งที่ได้รับความรู้	77
15	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร	79
16	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร	80

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงรูปแบบการร่วมกันรณรงค์ป้องกัน และควบคุมโรคเอดส์ พ. ศ. 2538-2539	20

บทนำ

เอดส์เป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรงทำลายสุขภาพจิต และชีวิตผู้ติดเชื้อ ตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจุบันโรคเอดส์แพร่กระจายไปทั่วประเทศไทย มีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงอาจได้รับเชื้อด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โรคเอดส์ (Acquired immune deficiency Syndrome หรือ AIDS) หมายถึง กลุ่มอาการภูมิคุ้มกันเสื่อม เนื่องจากการได้รับเชื้อไวรัสฮิวแมน อิมมูโนเคเฟนิเซียส (Human Immunodeficiency Virus) ย่อว่า เอชไอวี (HIV) ซึ่งเป็นเชื้อในกลุ่มของเรโทรไวรัส (Retrovirus) เชื้อไวรัสเข้าสู่ร่างกายของผู้ติดเชื้อจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ อาจเจริญอยู่ในร่างกายได้นานหลายปีโดยไม่ได้แสดงอาการของโรค แต่จะทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เชื้อไวรัสเอช ไอ วี (HIV) จะไปทำลายเม็ดเลือดขาวลิมโฟไซต์ (Lymphocyte) ชนิด ที เฮลเปอร์ ที 4 (T-helper (T4) ทำให้ภูมิต้านทานลดลง หรือเสื่อมสภาพเป็นสาเหตุให้ร่างกายไม่สามารถป้องกันตนเองจากการติดเชื้อโรคอื่น ๆ เกิดภาวะโรคแทรกซ้อนได้ง่าย และมีอาการโรคเอดส์ปรากฏขึ้นผู้ป่วยจะเสียชีวิตในที่สุด โรคนี้เป็นได้ทุกเพศ ทุกวัย และทุกชนทุกชั้น (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. 2535 : 34 (1) : 41)

โรคเอดส์ติดต่อได้ 2 ทาง คือ ทางเพศสัมพันธ์ อาจแพร่จากชายกับชาย ชายไปสู่นาง หรือหญิงไปสู่นางก็ได้ และทางเลือด ซึ่งได้แก่การใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน หรือการได้รับเลือดที่มีเชื้อเอดส์อยู่ หรือทางมารดาสู่ทารก ได้รับเชื้อระหว่างอยู่ในครรภ์หรือขณะกำลังคลอด โดยสัมผัสเลือดของมารดา หรือภายหลังคลอดผ่านทางน้ำนมมารดา จากการเลี้ยงดู (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. 2535 : 34 (1) : 42)

จากรายงานของกองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข (2538) ตั้งแต่มีรายงานของผู้ป่วยเอดส์ในประเทศไทย กันยายน 2527 จนถึง 31 กรกฎาคม 2538 มีผู้ติดเชื้อเอดส์ทั้งหมด 25,448 ราย เป็นผู้ป่วยเอดส์ 17,884 ราย ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีอาการ 7,564 ราย พบว่าติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 77.87 ซึ่งเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่สำคัญสูงสุด จากการฉีดยาเสพติดเข้าเส้น ร้อยละ 7.21 จากการรับเลือดร้อยละ 0.18 จากไม่ทราบสาเหตุของการติดเชื้อร้อยละ 8.15 และจากการแพร่เชื้อจากมารดา ร้อยละ 6.59 และพบว่าร้อยละ 79.85

ของผู้ติดเชื้อทั้งหมดอยู่ในช่วงอายุ 20-39 ปี เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นวัยที่อยู่ในระยะเจริญพันธุ์ อีกทั้งมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการสำส่อนทางเพศมาก จึงมีความเสี่ยงต่อการติด และแพร่เชื้อสูง พบว่า สัดส่วนชายต่อหญิงเปลี่ยนไป ปี 2531 ชาย 11.9 ต่อหญิง 1 ในปี 2537 ชาย 3.4 ต่อหญิง 1 แสดงว่าหญิงมีอัตราเสี่ยงการติดเชื้อเอดส์มากขึ้น และมีแนวโน้มจะสูงขึ้นอีกในปี 2548 เป็นชาย 1.6 ต่อหญิง 1 (วีระสิทธิ์ สิทธิไตรย์. 2538 : 10) และหญิงไทยส่วนใหญ่มักจะมีอายุระหว่าง 20-35 ปี (ประพันธ์ ภาณุภาค. 2538 : 29)

เอดส์จึงไม่ใช่ปัญหาสาธารณสุข แต่เป็นปัญหาพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม และเศรษฐกิจ นำไปสู่ปัญหาความมั่นคงของประเทศชาติ (มีชัย วีระไวทยะ. 2538 : 10) ขณะนี้ มีผู้ติดเชื้อสะสมสูงเกือบ 1 ล้านคน คาดว่าในปี 2543 จะมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 3 แสนคน ขณะที่เทียบกับจำนวนเตียงของโรงพยาบาลทั่วประเทศ มีเพียง 90,000 เตียง และเวลานั้นจะมีผู้เสียชีวิตประมาณ 180,000 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ของจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมดในประเทศไทย อันจะเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจหลาย ๆ ด้าน ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสนใจหาโรคเอดส์ เพราะสถานการณ์ปัจจุบันแตกต่างจากอดีตโดยสิ้นเชิง ขณะนี้ประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อประมาณ 800,000 คน มีผู้ป่วยเอดส์ทั่วประเทศเสียชีวิตประมาณ 40 คนต่อวัน (วีระสิทธิ์ สิทธิไตรย์. 2538 : 10) และในแต่ละวันจะมีผู้ติดเชื้อใหม่วันละ 400-1,000 คน (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. 2538 : 1) จะเห็นว่าการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้กระจายออกไปจนครบเป็นวงจร เริ่มจากชายรักร่วมเพศ สู่ผู้ติดยาเสพติด สู่ชายและหญิง และไปสู่ครอบครัวของผู้ติดเชื้อ ซึ่งหญิงที่ติดเชื้อเมื่อตั้งครรภ์ก็สามารถถ่ายทอดสู่ทารกได้ (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. 2535.34 (1) : 42)

ในปี 2535 กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อได้สำรวจจำนวนทารกที่เกิดจากมารดาติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทยจากโรงพยาบาลรัฐ ขนาดใหญ่ทั่วประเทศ 108 แห่ง พบว่า มีหญิงตั้งครรภ์ติดเชื้อเอดส์มาคลอดรวม 2,973 ราย และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นทุกปี (ทองกร ยัษฐรัมย์ และคนอื่น ๆ. 2535 : 74-91) นอกจากนี้ยังมีหญิงที่ไม่ได้มาฝากครรภ์และมีอัตราติดเชื้อเอดส์ ร้อยละ 1.08 ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี เป็นครั้งแรก (วิชัย วัชรปรีชาสกุล และคนอื่น ๆ. 2534 : 165-172) ทั้งนี้ปัจจัยเสี่ยงติดจากสามีที่เข้าสถานบริการทางเพศ (दारणी อ่อนชมจันทร์ และปริยารัตน์ เนตรสุวรรณ. 2534 : 1-3) และจากการศึกษาสภาพปัญหาและสภาพพื้นฐานของผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มารับการรักษารักษาโรงพยาบาลผลิตสิน พบว่า มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 80 อยู่ในกรุงเทพมหานครอยู่ใกล้แหล่ง

อนาญมมากกว่า 2 แห่ง ซึ่งสถานอาบอบนวด บาร์ คลับ โรงน้ำชา โรงแรม มีทั่วปณ
กรุงเทพมหานคร นับว่าเป็นปัญหาสังคมด้านการควบคุมพฤติกรรมกรรมการแพร่กระจายเชื้อไวรัสเอดส์
(พรริษฐ์ อินทรโกเศศ. 2534 : 53-59)

การแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์ สะท้อนให้เห็นสถานการณ์ปัญหา
พฤติกรรมทางเพศในสังคมไทยยุคโลกาภิวัตน์ว่ามีความสลับซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ควบคู่กับกระแส
ของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีผลต่อเจตคติโดยเฉพาะค่านิยมทาง
เพศของหนุ่มสาว มีอิทธิพลทางลบ ซึ่งมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น สื่อต่าง ๆ โทรทัศน์
ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ ตลอดจนหนังสือ สิ่งพิมพ์ลามกที่ยุยงอารมณ์ให้แบบอย่างที่ไม่ดีในเรื่องเพศ ส่ง
ผลให้กลุ่มวัยรุ่น หรือวัยรุ่นใหญ่ ล้วนมีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงและล่อแหลมต่อการติดเชืเอดส์
ก่อให้เกิดค่านิยมทางเพศของคนรุ่นใหม่ กลายเป็นวิถีชีวิตของคนในสังคมไทย คือมีเพศสัมพันธ์
ก่อนแต่งงาน (ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต. 2538) โดยมีความเชื่อว่าการเที่ยวหึงบริการทางเพศ
เป็นแหล่งแพร่เชื้อเอดส์ที่อันตรายที่สุดแห่งหนึ่ง ด้วยเหตุนี้อัตราการเที่ยวของคนรุ่นใหม่จึงลดลง
แต่กลับเพิ่มเินการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับคนรัก หรือเพื่อนของตนมากขึ้นโดยให้เหตุผลว่า
ปลอดภัยจากการเสี่ยงเินการติดเชืเอดส์มากกว่าเที่ยวหึงบริการ (S.Saiprasert and
Nicholas Ford. 1993) (ชาย โพธิ์ลีตา และคนอื่น ๆ. 2537) พฤติกรรมเพศสัมพันธ์
ก่อนสมรส ในกลุ่มชายหญิงโสดที่มีอัตราเพิ่มมากขึ้น มีผลจากการที่ครอบครัวไม่สามารถเข้ามา
ควบคุมดูแลพฤติกรรมทางเพศของบุตรหลานที่อยู่ห่างไกลจากชนบทที่เดินทางเข้ามาทำงาน,
เข้ามาศึกษาต่อเินเมืองทำให้คนหนุ่มสาวมีโอกาสพบปะใกล้ชิดกันมากขึ้น (จรรยา เศรษฐบุตร.
2536) นอกจากนี้เินมีการลองผิดลองถูกเพื่อค้นหาความเหมาะสมเินการมีชีวิตคู่ ขาดความรับผิดชอบ
เินเรื่องเพศ เช่น พฤติกรรมการเปลี่ยนคนรัก มีคู่ร่วมเพศจำนวนมากกว่า 1 คน มีพฤติกรรม
ล่าส่อนทางเพศรุนแรงมากขึ้นทำให้พบว่า มีการทำแท้งของหญิงสาว ตามโรงพยาบาลเอกชน
ใหญ่ ๆ เินเขตกรุงเทพมหานคร (มติชน. 2536 : 1, 22) ซึ่งเป็นผลมาจากการปล่อยตัว
ทางเพศของคนหนุ่มสาว และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาเข้าสู่สถานการณ์ การมีเพศสัมพันธ์เสรี (Free
Sex) สถานการณ์เช่นนี้มีผลกระทบมากด้านปัญหาสังคม และวัฒนธรรมเสื่อมโทรม ด้านการพัฒนา
เศรษฐกิจของประเทศ ที่สำคัญมีผลกระทบต่อด้านสุขภาพอนามัย และมีการติดเชืเอดส์เพิ่มสูงขึ้น
(ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต. 2538 : 4) เกิดกลุ่มเสี่ยงต่อการแพร่กระจายโรคเอดส์โดยไม่รู้ตัวเพิ่ม
มากขึ้น

ปัญหาที่กล่าวมานั้น สถาบันการศึกษาและสถาบันครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและป้องกัน โดยสร้างความอบอุ่นในสมาชิกครอบครัว ปลุกฝังค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมของคนหนุ่มสาว ให้ความสำคัญและความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ เชื่อมโยงกับสังคม และพฤติกรรมการป้องกันไม่ให้เกิดโรค ปลุกฝังค่านิยมที่ดีงาม และแนวทางการแสดงออกของพฤติกรรมที่เหมาะสม สร้างและเสริมให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาและแก่สังคม การดำเนินชีวิตที่มีศีลธรรมอันดีต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามุ่งเน้นการสอนครอบครัวศึกษา และสุนทรามย์ ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยตรงและสอดแทรกในหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเสริมสร้างให้นักศึกษารู้จักพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ ตลอดจนรู้จักการป้องกันดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539 : 1-2) โดยเฉพาะกรมการศึกษานอกโรงเรียนมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยบูรณาการเรื่องการศึกษาโรคเอดส์ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จัดกระบวนการเรียนการสอนมุ่งเน้นพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านค่านิยม ด้านการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเรื่องเพศ เพื่อมีบุคลิกภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2539 : 7-8)

จากเหตุที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในปัญหาของโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนของการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีค่านิยมที่ดีงาม มีการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม สำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองที่มีต่อครอบครัวและสังคมภายใต้ขอบเขตแห่งคุณธรรม เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพสมรส กลุ่มอาชีพต่าง ๆ และแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลจากการศึกษา สามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อหาแนวทางให้มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้อง เพื่อเป็นการยับยั้งการระบาดของโรคเอดส์
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการณรงค์ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ถูกต้องและเหมาะสม

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ เขตกรุงเทพมหานคร มีประชากร และกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียนปีการศึกษา 2538 เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3,520 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้จากการสุ่มหลายขั้นตอนมาจากประชากรข้างต้น ได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 348 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งออกได้ดังนี้ คือ

3.1.1 เพศ

1. หญิง
2. ชาย

3.1.2 อายุ

1. 16-25 ปี
2. 26 ปีขึ้นไป

3.1.3 สถานภาพสมรส

1. โสด
2. แต่งงาน

3.1.4 อาชีพของนักศึกษา

1. ค้าขาย
2. รับจ้าง
3. รับราชการ
4. อื่น ๆ ระบุ.....

3.1.5 แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

1. หลักสูตรในชั้นเรียน
2. สื่อมวลชน และอื่น ๆ

3.2 ตัวแปรตาม คือ

- 3.2.1 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์
- 3.2.2 พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ หมายถึง ความเข้าใจของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับโรคเอดส์ ในเรื่องสาเหตุของโรค ลักษณะอาการของโรค การติดต่อและแพร่เชื้อ วิธีการควบคุมและป้องกันโรค

2. พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ หมายถึง การกระทำของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อเอดส์ ไม่เปิดโอกาสให้เชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

3. โรคเอดส์ หมายถึง โรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันในร่างกายบกพร่อง เกิดจากเชื้อไวรัส Human Immunodeficiency Virus (HIV) ซึ่งสามารถติดต่อกันได้โดยทางเพศสัมพันธ์ ทางเลือด และทางมารดาสู่ทารก

4. นักศึกษาผู้ใหญ่ หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบบชั้นเรียน ปีการศึกษา 2538 ในเขตกรุงเทพมหานคร

5. อาชีพของนักศึกษา หมายถึง นักศึกษาผู้ใดที่มีการประกอบอาชีพอยู่ขณะที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน ปีการศึกษา 2538 ได้แก่ ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ และอื่น ๆ อาทิ ไม่ได้ประกอบอาชีพ, เป็นนักศึกษา, ช่วยพ่อแม่ทำกับข้าว, ช่วยผู้ปกครองเย็บเสื้อผ้า, ช่วยญาติคุมงานเป็นแม่บ้าน

6. แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในการทำวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ได้รับความรู้จากหลักสูตรในชั้นเรียน สื่อมวลชน และอื่น ๆ อาทิ เพื่อน, ผู้ปกครอง, ญาติ เจ้าหน้าที่ศูนย์ สาธารณสุข สถานอนามัยและโรงพยาบาล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์
2. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์
3. แผนและนโยบายของรัฐ
4. บทบาทของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

ความหมายของเอดส์ เอดส์มาจากคำว่า "AIDS" เป็นคำย่อจาก Acquired Immuno Deficiency Syndrome

Acquired	คือ ภาวะที่เกิดขึ้นภายหลัง มิได้เป็นมาแต่กำเนิด
Immuno	คือ เกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย
Deficiency	คือ ความบกพร่อง ความเสื่อม
Syndrome	คือ กลุ่มอาการซึ่งเป็นโรคที่มีอาการหลาย ๆ อย่างไม่เฉพาะที่ระบบใด ระบบหนึ่ง

ดังนั้น ความหมายเอดส์จึงหมายถึง "กลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันจากร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง" (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2536 : 8)

โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งชื่อ HIV หรือ Human Immuno Deficiency Virus เข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาวซึ่งเป็นแหล่งสร้างภูมิคุ้มกันโรคของร่างกาย ไวรัสเอดส์ (HIV) (ประพันธ์ ภาณุภาค. 2536 : 7)

ไวรัสเอดส์ (HIV) มีสายพันธุกรรมหรือยีนส์เป็นอาร์-เอ็นเอ (RNA) แทนที่จะเป็น ดี-เอ็นเอ (DNA) เหมือนกับเซลล์ของสิ่งมีชีวิตชั้นสูงทั่วไป สายพันธุกรรมจะถูกอัดแน่นอยู่ใน

แกนกลาง ซึ่งจะถูห่อหุ้มอีกชั้นหนึ่งด้วยเปลือกนอก ซึ่งมีปุ่มยื่นออกมาภายนอก ปุ่มเหล่านี้ (ซึ่งมีชื่อว่า ๑๙ 120) มีความสำคัญในการไปเกาะติดกับเซลล์ของร่างกายที่ไวรัสเอดส์จะบุกรุกเข้าไป เซลล์เหล่านี้จะมีโปรตีนพิเศษบนเซลล์ (เรียก CD4) ซึ่งพอเหมาะที่จะให้ ๑๙ 120 ของไวรัสมาเกาะ เมื่อเกาะกันแน่นหนาแล้ว ไวรัสเอดส์จึงจะเข้าสู่เซลล์ของร่างกายได้ โดยถอดเปลือกนอกออก เอาแต่สายพันธุกรรม หรือ อาร์-เอ็น-เอ ของไวรัสเข้าไปในเซลล์

เมื่อเข้าไปภายในเซลล์ ไวรัสเอดส์จะสามารถเปลี่ยนสายพันธุกรรมของมันจาก อาร์-เอ็น-เอ ให้กลายเป็น ดี-เอ็น-เอ ซึ่งจะสามารถสอดแทรกเข้าไปในสายพันธุกรรมของเซลล์ร่างกายซึ่งเป็น ดี-เอ็น-เอ ได้ เมื่อสอดแทรกเข้าไปเรียบร้อยแล้ว เวลาเซลล์ของร่างกายแบ่งตัวก็จะมีสายพันธุกรรมชนิด ดี-เอ็น-เอ ของไวรัสแบ่งตัวตามเข้าไปอยู่ในเซลล์ใหม่ด้วย ทำให้มีไวรัสเอดส์อยู่ในเซลล์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในร่างกายโดยไม่เกิดอาการอะไร แต่ขณะเดียวกันก็ถูกกำจัดให้หมดจากร่างกายได้ยาก

มีบางช่วงด้วยการกระตุ้นบางลักษณะ อาจกระตุ้นให้สายพันธุกรรมชนิด ดี-เอ็น-เอ ของไวรัสเอดส์แยกตัวออกจากสายพันธุกรรมของเซลล์ร่างกาย และเปลี่ยนกลับมาเป็นสายพันธุกรรมชนิด อาร์-เอ็น-เอ เหมือนเดิม ซึ่งสามารถจะแบ่งตัวเพิ่มจำนวนได้ และสร้างโปรตีนมาเป็นเปลือกหุ้มตัวแล้วแตกตัวออกจากเซลล์ที่อาศัยอยู่เดิม ไปบุกรุกเซลล์อื่นต่อไป ในกรณีเช่นนี้ เซลล์ที่ไวรัสแตกตัวมาอาจถูกทำลายหรือตายได้

เซลล์ของร่างกายคนที่สามารถถูกไวรัสเอดส์บุกรุกเข้าไปได้ส่วนหนึ่งจะเป็นเซลล์ที่มีโปรตีนรองรับหรือ CD4 อยู่บนผิวเซลล์ ที่สำคัญได้แก่เม็ดโลหิตขาวชนิดลิมโฟซัย (Lymphocyte) โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวก ที-ลิมโฟซัยท์ ซึ่งมีหน้าที่ช่วยในการสร้างภูมิคุ้มกันหรือที่เรียกว่า t-helper lymphocyte เมื่อเซลล์เหล่านี้ถูกทำลายไปภูมิต้านทานของร่างกายก็จะเสียไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งภูมิต้านทานชนิดอาศัยเซลล์ ซึ่งใช้ต่อสู้หรือกำจัดจุลชีพง่าย ๆ ที่มีอยู่ทั่วไป และกำจัดเซลล์มะเร็ง ทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสติดเชื้อที่เกิดขึ้นจากจุลชีพจำพวกฉวยโอกาสเหล่านี้ได้ง่ายและเป็นมะเร็งบางชนิดได้ง่าย ซึ่งก็เป็นกลุ่มอาการของโรคเอดส์นั่นเอง

นอกจากนี้ ไวรัสเอดส์ยังสามารถบุกรุกเข้าไปในเซลล์อื่น ๆ เช่นเซลล์ที่เกี่ยวกับการรับรู้สิ่งแวดล้อม เซลล์สมอง และเซลล์ของเยื่อทางเดินอาหาร เป็นต้น ผลลัพธ์ก็คือทำให้ภูมิต้านทานของร่างกายเสียไป และมีอาการทางสมองหรือทางจิตประสาทได้

เนื่องจากไวรัสเอดส์บางส่วนอยู่บนเม็ดโลหิตขาว ดังนั้นเลือดของผู้ป่วยจึงมีเชื้อเอดส์อยู่มากที่สุด รองลงมาเป็นน้ำกามและน้ำเมือกที่อยู่ในช่องคลอดผู้หญิง โดยที่ถ้ายังมีเม็ด

โลหิตขาวปะปนอยู่ในน้ำเหลืองที่มากก็ยังมีไวรัสเอดส์อยู่มาก ส่วนน้ำลาย น้ำตา และสิ่งคัดหลั่งอื่น ๆ ของผู้ป่วยก็อาจพบไวรัสเอดส์ปะปนอยู่ได้แต่มีปริมาณน้อยมาก ๆ และขึ้นอยู่กับปริมาณของเม็ดโลหิตขาวที่ปะปนอยู่ในสิ่งคัดหลั่งหรือในสิ่งขับถ่ายเหล่านี้เช่นกัน

อาการของโรคเอดส์

คนที่ได้รับเชื้อเอดส์เข้าไปในร่างกาย ไม่จำเป็นต้องมีการติดเชื้อโรคเอดส์เสมอไป ขึ้นกับจำนวนครั้งที่สัมผัส จำนวนไวรัส โรคเอดส์ที่เข้าสู่ร่างกายและภาวะภูมิคุ้มกันของร่างกาย เมื่อมีการติดเชื้ออาการที่เกิดขึ้นมีได้หลายรูปแบบ

ระยะที่ 1 ระยะคล้ายไข้หวัด

ภายใน 2-3 อาทิตย์แรกหลังจากได้รับเชื้อเอดส์เข้าไปแล้ว ร้อยละ 20 ของผู้ป่วยจะมีอาการคล้าย ๆ ไข้หวัด คือมีไข้, น้ำมูกไหล, เจ็บคอ, ปวดศีรษะ, ปวดเมื่อยตามตัว, ต่อมท่อน้ำเหลืองโต เป็นอยู่ราว 10-14 วันก็จะหายไปเอง ผู้ป่วยส่วนใหญ่อาจไม่สังเกต นึกว่าเป็นไข้หวัดธรรมดา

ระยะที่ 2 ระยะเลือดเอดส์บวกโดยไม่มีอาการ

ราว 6-8 สัปดาห์ภายหลังจากได้รับเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย ถ้าตรวจเลือดจะเริ่มพบว่ามียอดเลือดเอดส์บวกได้ และส่วนใหญ่จะตรวจพบว่ามียอดเลือดเอดส์บวกภายหลัง 3 เดือนไปแล้ว โดยที่ผู้ป่วยจะไม่มีอาการอะไรเลย เพียงแต่ถ้าไปตรวจเลือดก็จะพบว่ามียอดเลือดเอดส์บวกอยู่เฉยๆ หรือที่เรียกว่าเลือดเอดส์บวก ซึ่งแสดงว่ามีการติดเชื้อเอดส์เข้าไปแล้ว ร่างกายจึงตอบสนองโดยการสร้างโปรตีนบางอย่างขึ้นมาทำปฏิกิริยากับไวรัสเอดส์ เรียกว่าแอนติบอดี (antibody) เป็นเครื่องแสดงว่าเคยมีเชื้อเอดส์เข้าสู่ร่างกายมาแล้ว แต่ก็ไม่สามารถจะเอาชนะไวรัสเอดส์ได้ ส่วนใหญ่ของคนที่มีเลือดเอดส์บวกจะมีไวรัสเอดส์อยู่ในตัวและสามารถแพร่โรคให้กับคนอื่นได้

ระยะที่ 3 ระยะต่อมน้ำเหลืองทั่วตัวโต

ระยะนี้ ผู้ป่วยก็จะยังไม่มีอาการอะไรมากเช่นเดียวกับระยะที่ 2 คือนอกจากจะมีเลือดเอดส์บวกแล้ว จะมีต่อมน้ำเหลืองตามตัวโตด้วย โดยโตอยู่เป็นระยะนาน ๆ คือเป็นเดือน ๆ ขึ้นไป ซึ่งบางรายอาจคลำพบเอง หรือไปหาแพทย์แล้วแพทย์คลำพบ ต่อมน้ำเหลืองที่โตนี้มีลักษณะเป็นเม็ดกลม ๆ แข็ง ๆ ขนาด 1-2 เซนติเมตร อยู่ใต้ผิวหนังบริเวณด้านข้างคอทั้ง 2 ข้าง ข้างละหลายเม็ดในแนวเดียวกัน คลำดูแล้วคล้ายลูกประคำที่คอ ไม่เจ็บ ไม่แดง นอกจากที่คอ

ต่อน้ำเหลืองที่ไตยังอาจพบได้ที่รักแร้ และขาหนีบทั้ง 2 ข้าง แต่ต่อน้ำเหลืองที่ขาหนีบมีความสำคัญน้อยกว่าที่อื่น เพราะพบได้บ่อยในคนปกติทั่วไป

การที่กล่าวเจอต่อน้ำเหลืองโต ก็ไม่หมายความว่ามีการติดเชื้อเอ็ดส์เสมอไป เพราะการเป็นไข้หวัด เจ็บคอ เจ็บฟัน ก็อาจมีต่อน้ำเหลืองที่คอโตได้ แต่พวกนี้มักโตเพียงระยะเวลาสั้น ๆ ส่วนต่อน้ำเหลืองโตในคนที่ติดเชื้อโรคเอ็ดส์นั้นมักโตเป็นระยะเวลานาน ๆ โดยที่บางคนต่อน้ำเหลืองที่โตก็อาจหายไประยะหนึ่ง คือถอยกลับไปอยู่ในระยะที่ 2 ของโรค บางรายต่อน้ำเหลืองที่โตก็อาจเล็กลงได้ถ้าโรคเป็นมากขึ้น คือระยะที่เป็นโรคเอ็ดส์เต็มขั้นนั้น ต่อน้ำเหลืองที่เคยโตอาจฝ่อเล็กลงได้

ระยะที่ 4 ระยะใกล้เอ็ดส์หรือระยะที่มีอาการสัมพันธ์กับเอ็ดส์

เป็นระยะที่คนไข้เริ่มมีอาการ แต่อาการนั้นยังไม่มากถึงกับจะเรียกว่าเป็นโรคเอ็ดส์เต็มขั้น อาการในช่วงนี้อาจเป็นไข้เรื้อรัง น้ำหนักลด หรือท้องเสียเรื้อรัง โดยไม่ทราบสาเหตุ นอกจากนี้อาจมีเชื้อราในช่องปาก หรือเลือดออกตอนกลางคืนเรื้อรัง

ระยะที่ 5 ระยะโรคเอ็ดส์เต็มขั้น หรือที่ภาษาทางการแพทย์เรียกว่าโรคเอ็ดส์

เป็นระยะสุดท้ายของการติดเชื้อโรคเอ็ดส์ เป็นระยะที่มีภูมิต้านทานของร่างกายเสียไปเกือบหมด ผู้ป่วยจะมีอาการของการติดเชื้อจำพวกเชื้อฉวยโอกาสบ่อย ๆ และเป็นมะเร็งของหนังเส้นเลือดที่เรียกว่าแคปซี ซาร์coma (Kaposi's sarcoma) หรือเป็นมะเร็งของต่อน้ำเหลืองบางชนิด

การติดเชื้อฉวยโอกาสเป็นการติดเชื้อที่ระบบหรืออวัยวะของร่างกายก็ได้ เช่น ที่ปอดก็มีอาการของปอดบวม (ไข้, ไอ, หายใจเหนื่อยหอบ) ที่ลำไส้ก็มีอาการท้องเสียเรื้อรัง ที่หลอดอาหารก็ทำให้อิ่มท้องลำบาก ที่สมองก็ทำให้อาการชัก ชั่ว หรือแขนขาไม่มีแรง เป็นต้น อาการของการติดเชื้อเหล่านี้ไม่แตกต่างจากอาการของการติดเชื้อในคนที่ไม่ได้เป็นโรคเอ็ดส์ การที่จะบอกได้ว่าเป็นโรคเอ็ดส์หรือไม่นั้นต้องอาศัยการเพาะหรือแยกเชื้อที่ทำให้เกิดอาการนั้นดูว่าเป็นเชื้อในกลุ่มเชื้อฉวยโอกาสหรือไม่ เชื้อจำพวกเชื้อฉวยโอกาสหมายถึงเชื้อโรคที่พบทั่ว ๆ ไป เป็นเชื้อซึ่งปกติแล้วมีความรุนแรงหรือมีความรุนแรงน้อย ไม่ค่อยก่อโรคในคนทั่ว ๆ ไป ที่คนทุกคนมีโอกาสสัมผัสกับเชื้อเหล่านี้ตลอดเวลา แต่ถ้าภูมิต้านทานของร่างกายอ่อนแอลง เช่น จากการเป็นมะเร็งหรือจากการกินยาที่กดภูมิต้านทาน หรือจากการติดเชื้อโรคเอ็ดส์ เชื้อจำพวกฉวยโอกาสเหล่านี้จึงจะก่อโรคขึ้นได้ในคนนั้น ๆ โดยถ้าเป็นแล้วจะเป็นมากหายยาก และจะเป็นซ้ำ ๆ บ่อย ๆ เช่น เชื้อพยาธิ เชื้อไวรัส และเชื้อรา เป็นต้น โรคติดเชื้อฉวย

โอกาสที่พบได้บ่อยในบ้านเราที่แตกต่างจากประเทศอื่น คือ วัณโรค ซึ่งอาจเป็นที่ปอด ต่อมน้ำเหลือง เยื่อหุ้มสมอง หรือตับ นอกจากนี้ยังมีเชื้อราพิเศษที่เรียกชื่อว่า เพนิซิเลียม มาร์เนฟฟิอู ซึ่งพบบ่อยอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย ทำให้อัตตาหัดเชื้อที่ผิวหนัง ต่อมน้ำเหลือง หรือติดเชื้อกระจายไปทั่วตัว

การติดต่อของโรคเอดส์

เชื้อโรคเอดส์ติดต่อกันได้ 2 ทางใหญ่ ๆ คือ ทางเพศ และทางเลือด

ทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์สำส่อนระหว่างชายกับชาย และชายกับหญิงจะมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ได้ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีเชื้ออยู่ในตัว เพราะเชื้อโรคเอดส์จะออกมากับน้ำกามของผู้ชาย และออกมากับน้ำเมือกในช่องคลอดของผู้หญิงที่เป็นโรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งอยู่ในเม็ดโลหิตขาวที่ปะปนออกมากับน้ำกามและน้ำเมือก ดังนั้นถ้ายังมีเลือดออก เช่น การร่วมเพศขณะมีประจำเดือนหรือขณะที่ประจำเดือนยังไม่หมดหรือถ้ามีบาดแผล เช่น การมีแผลกามโรค มีเลือดหรือน้ำเหลืองไหลเยิ้มมากก็ยิ่งถ่ายทอดโรคให้คนอื่นได้ง่ายขึ้น หรือถ้าฝ่ายผู้รับเชื้อมีบาดแผล เช่น บาดแผลที่เกิดจากการฉีกขาดระหว่างการร่วมเพศ (เช่น การถูกร่วมเพศทางทวารหนักหรือการร่วมเพศที่รุนแรงเกินไป) หรือที่เกิดจากการที่มีแผลกามโรคอยู่เดิม ก็จะทำให้รับเชื้อโรคเอดส์ได้ง่ายขึ้น ดังนั้น การรักษาสภาพผิวและผิวหนัง การใส่ถุงยางอนามัยขณะร่วมเพศกับคนที่สงสัยให้มารยาทหรือสำนึกของตนจึงเป็นทางหนึ่งที่จะป้องกันโรคเอดส์ได้

ทางเลือด หรือผลิตภัณฑ์ของเลือด

- การรับเลือดที่มีเชื้อเอดส์เข้าไป เช่น โดยการถ่ายเลือด แต่เลือดที่ให้กับในบ้านเราปัจจุบันได้รับการตรวจเอดส์อย่างดีแล้ว โอกาสติดเอดส์จึงมีน้อยมาก
- การใช้เข็มฉีดยาที่เปื้อนเลือดของคนติดเชื้อโรคเอดส์ เช่น การใช้เข็มฉีดยาร่วมกันในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดโดยการฉีดยาเข้าเส้นเลือด
- การติดต่อจากแม่ไปสู่ลูก โดยผ่านรก หรือโดยการปนเปื้อนเลือดแม่ระหว่างคลอด เช่น เข้าทางรอยตัดของสายสะดือเด็ก หรือโดยการกลืนกินเลือดหรือน้ำคร่ำของแม่เข้าไปในระหว่างคลอด ส่วนการติดต่อโดยผ่านทางน้ำนมก็เกิดจากมีเม็ดโลหิตขาวปะปนอยู่ในน้ำนมของแม่ที่ติดเชื้อ จึงอาจอนุโลมจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกันกับการติดต่อทางเลือด
- การปลูกถ่ายอวัยวะ หรือการผสมเทียม ถ้าอวัยวะหรือน้ำอสุจิที่นำมาให้กับคนไข้มาจากคนที่มีเชื้อเอดส์อยู่ เนื่องจากการปนเปื้อนด้วยเลือดหรือเม็ดโลหิตขาวที่มีเชื้ออยู่

- การถูกเข็มหรือของที่เป็นเลือดเอดส์ตำ เช่น การที่บุคลากรทางการแพทย์ถูกเข็มที่เป็นเลือดตำ การใช้เข็มหรือเครื่องมือทางการแพทย์ที่ไม่สะอาด การสัก การฝังเข็ม การเจาะรูต้นหู รวมตลอดจนถึงการเสริมสวยที่ใช้ของมีคมที่ไม่สะอาด แต่โอกาสติดเอดส์จากวิธีเหล่านี้มีน้อยมากคือน้อยกว่า 0.5%

วิธีป้องกันโรคเอดส์

ประพันธ์ ภาพมาศ (2536 : 8-25) ได้กล่าวถึงวิธีป้องกันโรคเอดส์ไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้ความสนใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ว่าติดต่อกันได้อย่างไร นำมาปฏิบัติกับตัวเองเพื่อละเว้นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ เป็นโรคที่ป้องกันได้ สาเหตุที่ติดเชื้อโรคเอดส์ส่วนใหญ่เป็นเพราะทำตัวหรือหาตัวเองให้ปรับขึ้นมา ถ้าขาดความระมัดระวังตัวในการป้องกันโรคเอดส์เป็นโรคที่ใกล้ตัวของทุก ๆ คน
2. สั่งสอน อบรม และหาวิธีแก้ไข ป้องกันลูกหลาน เด็กในความปกครองไม่ให้ติดยาเสพติด ไม่ให้เป็นกะเทย ไม่ให้ขายบริการทางเพศ
3. อย่าลองเสพยาเสพติด
4. อย่าสำส่อนทางเพศ
5. ถ้าจะมีการสำส่อนทางเพศเป็นครั้งเป็นคราวไม่ควรทำในภาวะที่มึนเมา กล่าวคือต้องมีสติ และต้องใส่ถุงยางอนามัยทุกครั้งทั้งร่วมเพศ และไม่กลืนกินหรือดื่มน้ำจากของผู้อื่น
6. ทุกคนที่มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ เช่น มีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า โดยไม่ใส่ถุงยางอนามัย หรือฉีดยาเสพติดร่วมกับผู้อื่นภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน ไม่ควรไปบริจาคโลหิต หรือถ้าจำเป็นต้องบริจาคก็ควรหาวิธีเตือนผู้มารับบริจาคว่าโลหิตของตนอาจไม่ปลอดภัย นอกจากนี้คู่นอนของคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าวก็ควรงดเว้นจากการบริจาคโลหิตเช่นกัน
7. ผู้ประกอบการทุกสาขาที่ทำงานซึ่งเกี่ยวกับการใช้ของมีคม เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล ช่างเสริมสวย ช่างตัดผมชาย คนที่รับจ้างสักหรือเจาะรูต้นหู ควรมีมาตรการในการใช้ของมีคมให้สะอาด ปลอดภัยจากเชื้อโรคเอดส์ โดยถือว่าเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกัน
8. การเลือกคูครองก็อย่าไปเลือกคูครองที่ติดยาเสพติด นอกจากนี้ถ้าเป็นหญิงก็อย่าเลือกคูครองที่เป็นชายที่ชอบรักสองเพศ หรือผู้ชายที่ชอบสำส่อนทางเพศ
9. รักษาสุขภาพให้แข็งแรงไม่ติดเอดส์

พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์

การติดต่อของเชื้อเอดส์สามารถติดต่อได้ 3 ลักษณะ คือ

1. การติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เกิดขึ้นได้จนแบบรักร่วมเพศและรักต่างเพศ ทำให้มีการแพร่เชื้อเอดส์ไปสู่หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ อัตราความเสี่ยงของการติดเชื้อเอดส์มาจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ดังนี้

1.1 การสำส่อนทางเพศ ได้แก่ การเปลี่ยนคู่นอนบ่อย ๆ อาทิเช่น การเที่ยวหญิงหรือชายบริการทางเพศ ประกอบอาชีพขายบริการทางเพศ รวมไปถึงการมีคู่อร่วมเพศหลายคน เป็นต้น ซึ่งทำให้เพิ่มโอกาสเสี่ยงที่จะสัมผัสเชื้อเอดส์กับผู้ที่ติดเชื้อและอาจติดเชื้อเอดส์มาได้

1.2 การป่วยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งมีหลายชนิดที่เสริมให้ติดเชื้อเอดส์ได้ง่าย เป็นชนิดที่ทำให้เกิดแผลบริเวณอวัยวะเพศ ได้แก่ แผลริมอ่อน และโรคเริม เป็นต้น

1.3 ความสุขุมของการติดเชื้อเอดส์ในชุมชน ถ้าในชุมชนนั้นอัตราการติดเชื้อเอดส์สูง ประชาชนทั้งชายและหญิงก็มีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์และอาจติดเชื้อเอดส์มากได้เช่นกัน

1.4 วิธีการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ อาจจะกล่าวได้ว่าการร่วมเพศทุกรูปแบบจะเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ และวิธีที่เสี่ยงที่สุดคือการร่วมเพศโดยมีการสอดใส่อวัยวะเพศเข้าไปในทวารหนัก ทั้งนี้เพราะเยื่อบุบริเวณนั้นบอบบางและมีการฉีกขาดได้ง่ายนั่นเอง นอกจากนี้การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับผู้ที่ติดเชื้อเอดส์ก็ทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ได้

2. การติดต่อทางเลือด พฤติกรรมเสี่ยงที่พบมากที่สุด คือ การใช้เข็มฉีดยา กระบอกฉีดยาและอุปกรณ์การฉีดยาอื่น ๆ เช่น ขันที่ใช้ล้างคราบเลือด ข้อนที่ใช้ผสมยาเสพติดก่อนฉีด โดยมีการใช้ร่วมกันของผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดทางหลอดเลือด การใช้อุปกรณ์การฉีดยาเสพติดร่วมกันในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดเป็นพฤติกรรมที่ซับซ้อน และผิดปกติจากบุคคลทั่วไป อาทิเช่น การฉีดยาเฮโรอีนเข้าหลอดเลือด จะใช้วิธีดูดเลือดเข้ามากในกระบอกฉีดยาปริมาณมาก แล้วฉีดเข้าหลอดเลือดอย่างแรง จะดูดและฉีดติด ๆ กันอย่างรวดเร็ว 2-3 ครั้ง เรียกวิธีการฉีดยานี้ว่า "รีซิก" เมื่อฉีดเสร็จจะมีการล้างเข็มและกระบอกฉีดยาในขันน้ำจนเลือดหมดคราบจากกระบอกฉีดยา จะเห็นได้ว่าเข็ม กระบอกฉีดยา น้ำที่ล้าง มีโอกาสปนเปื้อนเชื้อเอดส์ทั้งสิ้น นอกจากนี้

ผู้ติดเชื้อเอดส์มักจะไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อเนื่องจากถูกจับอาจเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีได้ เมื่อเกิดความต้องการเสพยาเสพติดจึงหยิบยืมอุปกรณ์การฉีดจากผู้อื่น จนกระทั่งเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ใหม่ ๆ ยังไม่สามารถฉีดด้วยตนเองได้ มักจะให้ผู้อื่นฉีดให้ จึงทำให้ข้อมูลของผู้อื่นมาโดยปริยาย และในรายที่เป็นสามีภรรยา การใช้อุปกรณ์ฉีดเอดส์ย่อมเกิดขึ้นได้ เนื่องจากอยู่ในครอบครัวเดียวกัน (วิชัย โษษะจินดา. 2534 : 2-3) ถึงแม้การสำรวจจะพบว่าการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์มีจำนวนที่เริ่มคงที่ เพราะจำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ชนิดฉีดยาจำกัด แต่การติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มนี้ยังมีความสำคัญต่อการควบคุมและป้องกันการแพร่เชื้อเอดส์ ทั้งนี้ เพราะผู้ติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มนี้สามารถแพร่เชื้อไปสู่บุคคลอื่นทางเพศสัมพันธ์ได้

การสักผิวหนัง เข็มฉีดยา หรือชอบตาแบบถาวร การฝังเข็ม การเจาะหู ซึ่งมี การใช้อุปกรณ์และเข็มร่วมกันอย่างต่อเนื่องจากบุคคลหนึ่งไปอีกรายบุคคลหนึ่ง โดยไม่ได้ทำความสะอาดหรือทำความสะอาดไม่เพียงพอ อาจทำให้มีโอกาสติดเชื้อเอดส์ได้หากมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีจำนวนผู้มาใช้บริการดังกล่าวเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ในร่างกาย

3. การติดต่อจากมารดาสู่ทารก (perinatal Transmission) เชื้อเอดส์สามารถแพร่จากมารดาสู่ทารกได้ทั้งในระยะตั้งครรภ์ ขณะคลอด และภายหลังคลอด โดยมีอัตราการติดเชื้อของทารกประมาณร้อยละ 30 ถึง 50 มีรายงานของการพบเชื้อเอดส์ในบางระยะของการตั้งครรภ์ โดยพบเชื้อเอดส์ในเนื้อเยื่อของทารกตั้งแต่อายุ 15 ถึง 20 สัปดาห์ (Sprecher and others. 1986 : 288-289) ส่วนในระยะคลอดการติดเชื้อเอดส์เกิดขึ้นจากการที่ทารกออกทางหน้าท้องก็ไม่สามารถป้องกันการแพร่เชื้อได้

เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่อาจจะทำให้เกิดการติดเชื้อหรือแพร่กระจายของเชื้อเอดส์ออกไปมากขึ้น โดยพฤติกรรมที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อลดภาวะเสี่ยงของการติดเชื้อเอดส์ คือ

1. พฤติกรรมเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์

1.1 การลดจำนวนคู่นอนหรือจำนวนครั้งของการมีเพศสัมพันธ์ เช่น การใช้วิธีมีเพศสัมพันธ์เฉพาะภายนอก หรือทำกิจกรรมอย่างอื่นเพื่อผ่อนคลายความต้องการทางเพศ

1.2 การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ เช่น ชายหรือหญิงบริการทางเพศ

- 1.3 การมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนเพียงคนเดียวหรืองดส่วทางเพศ
- 1.4 การหลีกเลี่ยงวิธีมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ เช่น การร่วมเพศทางทวารหนัก การร่วมเพศทางปาก เป็นต้น
- 1.5 การงดมีเพศสัมพันธ์
2. พฤติกรรมการฉีดยาเสพติด
 - 2.1 เมื่อต้องมีการฉีดยาเสพติดร่วมกับผู้อื่น ควรทำความสะอาดเข็มฉีดยา กระบอกฉีดยา และอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น ซ้อนที่กั้นสุมยา ขึ้นสำหรับทำความสะอาดคราบเลือด ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อหรือโดยการต้มก่อนนำมาใช้ทุกครั้ง
 - 2.2 การงดเว้นการใช้เข็มฉีดยา และกระบอกฉีดยาร่วมกับผู้อื่น
 - 2.3 การงดเว้นการฉีดยาเสพติดชนิดฉีด เปลี่ยนเป็นวิธีสูดหรือดมแทน
 - 2.4 การงดเว้นการฉีดยาเสพติด
3. การลดพฤติกรรมที่ทำให้มีการแพร่เชื้อจากผู้ติดเชื้อเอดส์
 - 3.1 ผู้ป่วยที่ผู้สงสัยว่าจะติดเชื้อเอดส์ ต้องงดการมีเพศสัมพันธ์โดยเด็ดขาด
 - 3.2 ผู้ป่วยที่ตรวจพบเลือดบวกต่อเชื้อเอดส์ หรือมีอาการที่สงสัยว่าจะเป็นโรคเอดส์ต้องไปรับบริการตรวจตามแพทย์นัดทุกครั้ง
 - 3.3 การงดเว้นการบริจาคเลือด
 - 3.4 ผู้หญิงที่ตรวจพบเลือดบวกต่อเชื้อเอดส์ ควรมีการคุมกำเนิดเพื่อหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์

แผนและนโยบายของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำแผนป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ (2535-2539) ภายใต้กรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 เพื่อเป็นแนวทางของชาติในการพรรคป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ โดยมีเป้าหมายป้องกันทางพฤติกรรม ควบคุมการระบาด สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างถูกต้อง

นโยบายรัฐบาล

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญอย่างสูง ต่อการแก้ไขปัญหาระบาดของโรคเอดส์ ดังที่ปรากฏเป็นนโยบายชัดเจนครั้งแรก ในสมัยที่นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เน้นเรื่องนี้ไว้ในนโยบายด้านสังคมข้อที่ 7 ความว่า เร่งรัด ความคุ้มครอง ป้องกันโรคติดต่อโดยเฉพาะโรคเอดส์ให้ได้ผล และร่วมมือกับภาคเอกชน และองค์กรสาธารณประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงภัยของโรค และเกิดจิตสำนึกว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหานี้

นโยบายทางสังคม

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให่วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนต้องปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาในหลายด้าน รัฐบาลจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดนโยบาย ดังนี้

ฯลฯ

ด้านสาธารณสุข เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านสาธารณสุข รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายด้านพัฒนาระบบบริหารและบริการสาธารณสุข ด้านการควบคุมโรคเอดส์ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากร ดังนี้

ฯลฯ

เร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ภาคเอกชน และองค์กรเอกชนสาธารณสุข ร่วมมือกันรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน ในการป้องกันโรคเอดส์ เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเสี่ยง

จัดให้มีการบริการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์โดยเตรียมบุคลากรไว้อย่างเพียงพอ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ติดเชื้อ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วย และประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

แนวทาง/มาตรการในการดำเนินงาน

1. เร่งระดมความร่วมมือจากรัฐ องค์กรศาสนา องค์กรเอกชน สาธารณประโยชน์ ภาคธุรกิจเอกชน ชุมชน และครอบครัว ในการประชาสัมพันธ์ด้วยรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจอย่างทั่วถึงแก่ประชากรทุกกลุ่มอายุ อาชีพ และพื้นที่ โดยเน้น

ก. การเสริมสร้างความรู้ และเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ข. การสร้างแรงจูงใจแก่ประชาชนในการลด และ/หรือเลิกพฤติกรรมเสี่ยง

ค. การเสริมสร้างความเข้าใจของประชาชน ครอบครัว ชุมชน และสถาบันต่าง ๆ ในการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อในสังคมอย่างปกติ

ง. การเสริมสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัว ความรักซื่อสัตย์กับคู่สมรส และศีลธรรมจรรยา เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสำส่อนทางเพศ รวมทั้งเพื่อบังคับขายบริการทางเพศออกจากอาชีพนี้

จ. เร่งรัดการประชาสัมพันธ์และอบรมให้หญิง ชายวัยรุ่น บิดามารดา และผู้นำชุมชนตระหนักถึงโทษของการซื้อและขายบริการทางเพศในด้านจิตใจ สังคม วัฒนธรรม และผลเสียด้านสุขภาพอนามัย

ฉ. การให้ความรู้ และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยให้ถูกวิธี ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงถุงยางอนามัยและอุปกรณ์ป้องกันที่มีคุณภาพ

2. เร่งระดมการให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ตลอดจนเพศศึกษาในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม โดยเน้น

ก. การบรรจุเนื้อหาในหลักสูตร ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษา การตัดสินใจในความสัมพันธ์ต่างเพศ รวมทั้งชีวิตครอบครัว ตลอดจนการป้องกันโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การไม่รังเกียจผู้ติดเชื้อ และการสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการป้องกันโรคดังกล่าว

ข. การส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรในโรงเรียน และกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้งการกีฬาที่ส่งเสริมค่านิยม และพฤติกรรมที่ลดการเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์ รวมทั้งให้เห็นใจผู้ติดเชื้อ

ค. สอดแทรกคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ตลอดจนการป้องกันโรคดังกล่าว ในการสอบเข้าของสถานศึกษา และสถานที่ทำงาน

ง. การสนับสนุนให้มีชมรม หรือกลุ่มในสถานศึกษาในการให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และสร้างความเข้าใจเพื่อไม่รังเกียจผู้ติดเชื้อ

3. ส่งเสริมกิจกรรมหรือโครงการให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ และการป้องกันแก่ข้าราชการ และลูกจ้างทุกคน โดยการอบรมและทางสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

4. เน้นการใช้สื่อที่เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม โดยนำหลักการ "การตลาด" มาใช้ รวมถึงให้ภาคธุรกิจเอกชนมีส่วนร่วมในการผลิตและให้มีการใช้ภาษาท้องถิ่น หรือภาษาง่าย ๆ ในการประชาสัมพันธ์

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539

ข้อ 7 เสริมสร้างให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไป รู้จักการพัฒนา และยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองให้มีลักษณะพึงประสงค์ รู้จักการอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนรู้จักการป้องกันดูแลรักษาสุขภาพพลานามัยของตนเอง

นโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2539

ข้อ 7.7 ส่งเสริมให้พัฒนาเนื้อหาสาระของงานการศึกษานอกโรงเรียน โดยบูรณาการในเรื่องการศึกษา เอดส์ โสเภณี สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชุมชน ให้เป็นสาระสำคัญของการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

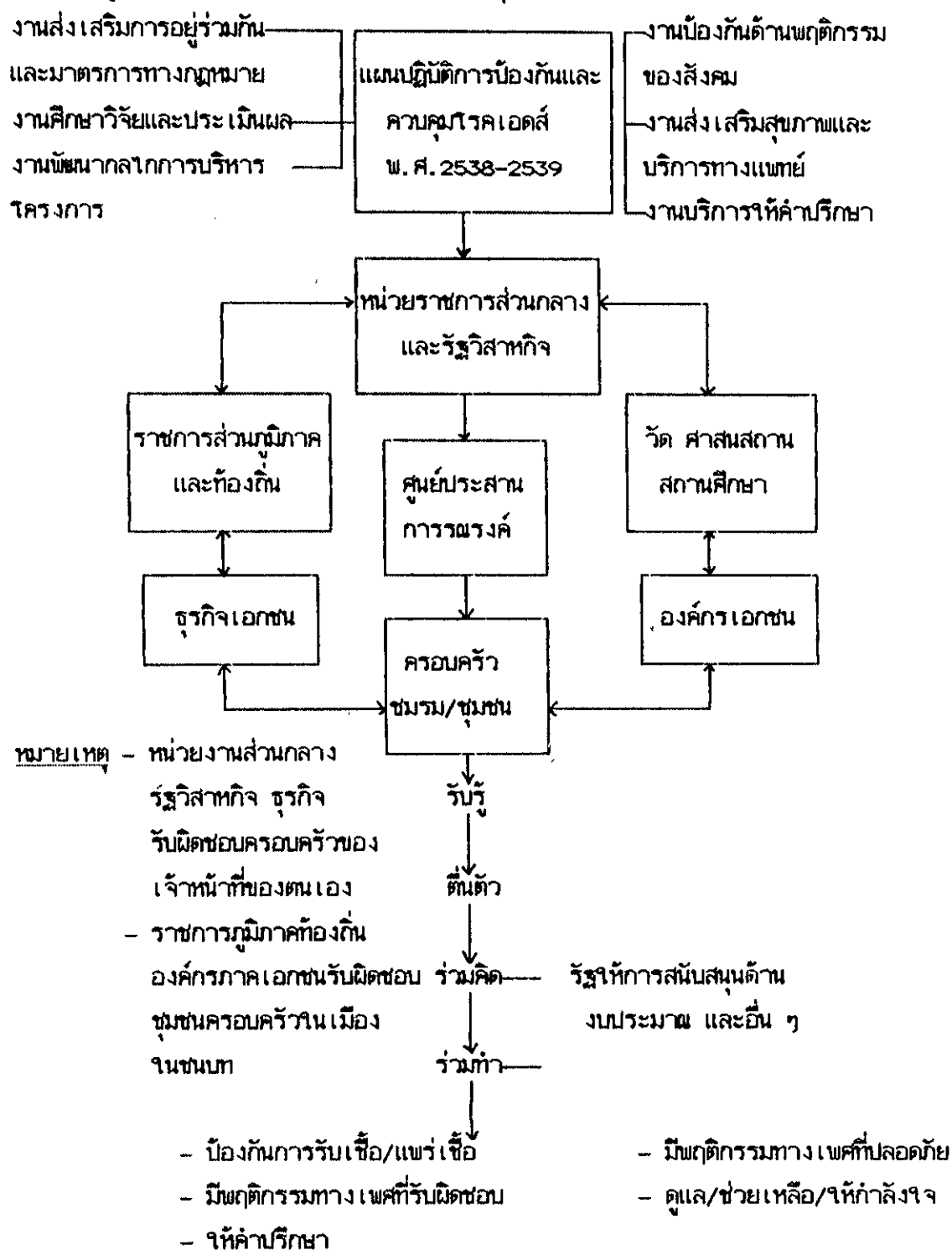
ยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกัน

การปฏิบัติการในปี 2538-2539 กำหนดให้มีแผนการป้องกัน และควบคุมเอดส์โดยมีเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2537 : 1-2)

1. ลดอัตราเพิ่มการแพร่ระบาดของประชากรกลุ่มต่าง ๆ
2. จัดบริการทางการแพทย์และสังคมที่เหมาะสม
3. ให้ผู้ติดเชื้อเอดส์สามารถอยู่ในสังคมอย่างปกติ
4. ป้องกันด้านพฤติกรรมและสังคมส่งเสริมสุขภาพ บริการ ให้คำปรึกษา

ให้ประสานงานสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างหน่วยงานป้องกันโรคเอดส์ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันคิดร่วมกันทำแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ โดยออกมาในรูปแบบร่วมกันรณรงค์

รูปแบบการร่วมกันรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ พ.ศ. 2538-2539

ภาพประกอบ 1 แสดงรูปแบบการร่วมกันรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ พ.ศ. 2538-2539
(สำนักนายกรัฐมนตรี. 2537 : 7)

บทบาทการศึกษานอกโรงเรียน

มนุษย์ทุกคนมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน มีความต้องการและมีเป้าหมายในชีวิตที่หลากหลาย แต่ถ้ามุขยบรรลุผลตามเป้าหมายของตน มุขยทุกคนจะมีความสุข การที่มนุษย์จะประสบความสุขได้มนุษย์จะต้องตระหนักในภาวะที่ตนดำรงอยู่ คือตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม มุขยจะต้องรู้จักตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม ประจักษ์ในคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มุขยจะประสบความสุขได้ถ้าปรับตัวให้สมกลมกลืนกับสังคมและสิ่งแวดล้อม เห็นปัญหา เข้าใจปัญหา คิดแก้ปัญหาอย่างเป็นเหตุเป็นผล โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง วิชาการ สังคมและสิ่งแวดล้อมมาประกอบการแก้ปัญหา หากมนุษย์เกิดการผิดพลาดในความพยายามที่จะแก้ปัญหาในครั้งแรก ก็หาทางเลือกอื่น ๆ ที่เหมาะสมและดีที่สุดสำหรับสภาพและข้อจำกัดของตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยวิธีการเช่นนี้ทำให้มนุษย์เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นรับผิดชอบตนเอง และพึ่งพาตนเองได้ แต่การที่มนุษย์จะเป็นบุคคลเช่นนี้ได้ มุขยก็ต้องมีความรู้ (knowledge) มีข้อมูล (Information) ที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน มุขยจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องและทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่ตลอดเวลา มุขยจึงมีภารกิจที่จะต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอด และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงจะมีความสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ พึ่งพาตนเองได้ มุขยจึงจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีการพัฒนาตนเอง ตลอดจนมีส่วนร่วมรับผิดชอบงานการพัฒนาชุมชนและสังคมของตน จึงกล่าวได้ว่ามนุษย์ได้ปรับตัวเองให้สมกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม ก็ย่อมจะบังเกิดความสุขอย่างแท้จริงตามเป้าหมายของชีวิต

ความจำเป็นที่ประชาชนทุกคนควรมีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเข้ารับบทบาทหน้าที่ในสังคม และความต้องการทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปอีกทั้งต้องก้าวทันการพัฒนาทางวิชาการและความผันแปรของสภาพสังคม ความจำเป็นของการศึกษานอกโรงเรียน จึงได้กำหนดเป็นนโยบายในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ให้การศึกษานอกโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาที่ประสานให้กับการศึกษาในโรงเรียนให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งเน้นภารกิจหลักในการจัดกิจกรรมการศึกษา เพื่อชดเชยโอกาสและเสนอทางเลือกใหม่ในการจัดการการศึกษาสำหรับประชาชน เสริมคุณภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียน สนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัยและเครือข่ายการเรียนรู้ในสังคม เพื่อสานต่อโอกาสในการเรียนรู้ของประชาชนให้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

การศึกษานอกโรงเรียน จึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งของกระบวนการศึกษาตลอดชีวิต ที่จะประสานสัมพันธ์กับการศึกษาในโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการประกันโอกาสในการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ และต่อเนื่องตลอดชีวิตให้ประชาชน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2536 : 3)

ปัจจุบันกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีเป้าหมายมุ่งเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประชาชน โดยเฉพาะผู้ด้อยและขาดโอกาส ให้เป็นผู้มีความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ค่านิยมบนทางที่สามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาพึ่งพาตัวเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีเจตคติไปในทางที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม มีทัศนคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรมของประเทศชาติ

สรุปบทบาทของงานการศึกษานอกโรงเรียน ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ต้องพัฒนาและปรับปรุงวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้สามารถสนองต่อความต้องการของลักษณะกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ ลักษณะของกิจกรรมจะมีความแตกต่างและหลากหลายทั้งในด้านของหลักสูตร เนื้อหา วิธีการ การเรียนการสอน มุ่งหมายเพื่อขจัดเขยโอกาสทางการศึกษาและเพื่อเสริมความรู้ทักษะที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน
2. จัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคล กลุ่มบุคคลและชุมชนตามโอกาสที่เหมาะสมให้ได้รับความรู้ เจตคติและทักษะจากประสบการณ์ประจำวัน ครอบครัว ชุมชน แหล่งวิทยาการ สื่อมวลชน เช่น รายการโทรทัศน์ หอสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
3. จัดกิจกรรมเพื่อเสริมการเรียนในระบบโรงเรียน คือ ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนหรือองค์ประกอบของระบบโรงเรียน เช่น วิทยุโรงเรียน ถือเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นข้อกำหนดหลักสูตรการศึกษาระบบโรงเรียน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นอกจากนี้ทำหน้าที่ส่วนเสริมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ เช่น เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน เสริมกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ความสมบูรณ์ครบถ้วนมากขึ้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538 : 8)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ในเรื่องโรคเอดส์ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ ผู้วิจัยได้ค้นคว้างานทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

✓ สิริวรรณ หาญวีรกุล (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามตัวแปรเพศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายและหญิง จำนวน 450 คน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง มีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชายมีความรู้ดีกว่านักศึกษาหญิง ในด้านเจตคติ พบว่า นักศึกษามีเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิงมีเจตคติไม่แตกต่างกัน และด้านการปฏิบัติ พบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี

✓ โสภา เรียงวิจิตร (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเยาวชนในสถานศึกษาและคุ้มครองเด็ก ระหว่างเยาวชนชายและเยาวชนหญิง ที่มีอายุระหว่าง 14-18 ปี จำนวน 560 คน เป็นเพศชาย 360 คน เพศหญิง 200 คน ผลการศึกษาพบว่าเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับปานกลาง เยาวชนชายกับเยาวชนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเยาวชนชายมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่าเยาวชนหญิง

✓ อรุณี เจษฎาวิสุทธิ์ (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ เจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ตามตัวแปรเพศ และสาขาวิชา กลุ่ม

ตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายและหญิง จำนวน 400 คน พบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับดี นักศึกษาชายและนักศึกษามีความรู้ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาวิชาเอกสุขภาพ และวิชาเอกพลศึกษามีความรู้แตกต่างกัน โดยนักศึกษาวินิจฉัยสุขภาพมีความรู้ดีกว่านักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา ด้านเจตคติ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษามีเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี นักศึกษา ชายและนักศึกษามีเจตคติแตกต่างกันโดยนักศึกษามีเจตคติที่ดีกว่านักศึกษาชาย ด้านการ ปฏิบัติตนนักศึกษาชายและนักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี นักศึกษาวิชาเอก สุขศึกษา และวิชาเอกพลศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี

๑๐/ ชัยสิทธิ์ รัตนสังวาลย์, และคนอื่น ๆ (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การศึกษา ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ในทหารเกณฑ์ ผลัดที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2534 จังหวัดปราจีนบุรี" โดยมีวัตถุประสงค์สำรวจความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการ ป้องกันโรคเอดส์ ในกลุ่มทหารเกณฑ์ผลัด 1 ปี 2534 จำนวน 1,317 คน โดยสุ่มตัวอย่าง 258 คน และทหารใหม่ จำนวน 1,235 คน ในค่ายจักรพงษ์ และค่ายพรหมโยธี ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นโสดร้อยละ 76.3 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วร้อยละ 91.6 โดยมีเพศสัมพันธ์กับ หญิงโสดเกินมากที่สุดร้อยละ 63.7 และยังมีเพศสัมพันธ์กับคู่อุปถัมภ์ และเพื่อนหญิงด้วย นอกจากนี้ยัง เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกัน ร้อยละ 1.7 สำหรับทหารที่สมรสแล้วยังเคยมีเพศสัมพันธ์กับ หญิงอื่นด้วยร้อยละ 72.4 ทหารเกณฑ์มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ที่อยู่ในระดับดีร้อยละ 39.9 โดย กลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาขึ้นไป จะมีความรู้ดีกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาน้อยกว่าอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.005$) แต่ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ถุงยางอนามัยเช่นเดียวกับ เจตคติในเรื่องโรคเอดส์ ซึ่งทหารมีเจตคติในเรื่องโรคเอดส์ดี ร้อยละ 26.8 ในด้านการ ปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์พบว่าในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา ทหารมีการเที่ยวหญิงโสดร้อยละ 71.6 แต่การใช้ถุงยางอนามัยเพียงร้อยละ 27.0 นอกจากนี้ยังมีการดื่มสุราก่อนเที่ยวร้อยละ 86.3 สรุปว่าการให้ความรู้เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการป้องกันควบคุมโรคเอดส์ ควรมีมาตรการเชิงรุกที่ให้มีการใช้ถุงยางอนามัยให้มากกว่านี้

๑๑/ พิชัย ดิษฐภาพรเจริญ, และคนอื่น ๆ (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การติดเชื้อ เอช ไอ วี ในผู้ป่วยห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลชุมพร" โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษาสำรวจอาชีพ อาการ และปัจจัยเสี่ยงของผู้ติดเชื้อเอดส์ จากจำนวน 361 คน ที่ได้รับการตรวจเลือด ผล จากการศึกษพบว่า มีผู้ติดเชื้อเอดส์ 12 คน ร้อยละ 3.32 เป็นชาย 11 คน หญิง 1 คน ช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือ 21-40 ปี ร้อยละ 83.33 อาชีพเกษตรกร 5 ราย อาชีพค้าขาย

2 ราย อาชีพรับจ้าง ทหาร ประมง นักโทษ และอื่น ๆ อย่างละ 1 ราย อาการนำที่พบเป็นทางศิลปะกรรม 9 ราย ทางอายุกรรม 3 ราย ไม่มีไข้มาด้วยอาการหรืออาการแสดงของเอดส์เต็มขั้น หรืออาการสัมพันธ์กับเอดส์ ผู้ที่ติดเชื้อเอดส์ที่พบปัจจัยเสี่ยงมี 3 ราย คือ ฉีดยาเข้าเส้น 2 ราย มีคู่สมรสติดเชื้อเอดส์ 1 ราย (ภรรยาเป็นเอดส์) อีก 9 ราย ไม่ทราบปัจจัยเสี่ยง

✓ อังสนา นุชธรรม (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "เปรียบเทียบปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตชนบทกับเขตเมือง จังหวัดนครราชสีมา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างเขตชนบทกับเขตเมือง กลุ่มตัวอย่าง 1,752 คน เป็นนักเรียนเขตชนบท 887 คน เขตเมือง 865 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนเขตชนบทมีระดับของปัจจัยเสี่ยง รายได้ และบ้านพักขณะเรียนต่ำกว่านักเรียนเขตเมือง และมีระดับของปัจจัยเสี่ยง โครงสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การดื่มสุรา ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และเจตคติต่อโรคเอดส์สูงกว่านักเรียนเขตเมือง แต่ไม่พบความแตกต่างในแหล่งความรู้ เรื่องเพศที่ถูกต้อง การอ่านหนังสือใบหรือหนังสือปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศและการดูเทปโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ในด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ พบว่าหนึ่งในสี่ของนักเรียนทั้งเขตชนบทและเขตเมืองเคยมีเพศสัมพันธ์ และส่วนใหญ่ของทั้งสองเขตเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับเพื่อนหญิงรักสนุก นักเรียนเขตชนบทมีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงโสเภณีต่ำกว่าเขตเมือง และมีสัดส่วนการไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ สูงกว่าเขตเมือง ✓

✓ เทพม เมืองแมน และคนอื่น ๆ (2531 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัวของกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคเอดส์ ได้แก่กลุ่มผู้เสพยา กลุ่มชายบริการอาชีพพิเศษ กลุ่มหญิงบริการอาชีพพิเศษจำนวน 700 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ และเจตคติที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์จัดอยู่ในระดับค่อนข้างดี แต่การปฏิบัติจัดอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงร้อยละ 13 เท่านั้น ที่มีการปฏิบัติตัวอยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติและการปฏิบัติ พบว่าความรู้กับเจตคติมีความสัมพันธ์กันอย่างมากมีนัยสำคัญทางสถิติที่สูงมาก แต่การปฏิบัติกลับไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ และเจตคติ

✗ ชานชม สกนธวัฒน์ และคนอื่น ๆ (2530) ได้ศึกษาถึงความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ ในการป้องกัน การติดเชื้อโรคเอดส์ในหญิงบริการทางเพศ จังหวัดขอนแก่น พบว่า โสเภณีมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ปานกลางค่อนข้างดี และโสเภณีรู้ว่าโรคเอดส์ติดต่อได้ทางเพศ

สัมพันธ์ถึงร้อยละ 80 มีเจตคติที่ต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง เข้าใจสถานการณ์การเผยแพร่รับถ่ายทอดตนเองติดเชื้อ จะเลิกอาชีพโสเภณีร้อยละ 88 มีแนวโน้มแข่งขันพฤติกรรมป้องกันร้อยละ 74 (ใช้ถ่วงยางอนามัยเมื่อร่วมเพศ)

✓ พัทสน์ ยิ่งเสรี, และคนอื่น ๆ (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การศึกษา ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ ในกลุ่มวัยรุ่นชนบท จังหวัดลำปาง" โดยมีวัตถุประสงค์สำรวจถึงความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นชนบท เฉพาะอำเภออรอนนอก ยกเว้นอำเภอเมือง และเกาะคา จำนวน 259 ราย ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มวัยรุ่นชนบทจังหวัดลำปาง มีอัตราการติดเชื้อเอดส์ 2.70 ต่อ 100 นับว่าค่อนข้างสูง และปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ คือ ทางเพศสัมพันธ์
2. วัยรุ่นชนบทจังหวัดลำปาง มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 70.66 ซึ่งมีความรู้ดีมากในเรื่องการติดต่อของโรคเอดส์ การป้องกันโรคเอดส์ วิธีการตรวจว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ และกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

ส่วนการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์นั้น พบว่า ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา วัยรุ่นร้อยละ 25.28 ยังคงเที่ยวหญิงโสเภณี และมีเพียงร้อยละ 40.38 เท่านั้นที่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง ทั้งที่ความรู้ในเรื่องการป้องกันโรคเอดส์ดี และมีความเชื่อว่าถ้าไม่ใช้ถุงยางอนามัยจะมีโอกาสติดเชื้อเอดส์ได้ง่าย แต่ก็ไม่ปฏิบัติตามที่ทราบและมีความเชื่อนั้น ซึ่งในการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงหรือคู่นั้น ก็พบว่า มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ ✓

✓ เมีธินี ตั้งตรงไพโรจน์ (2534 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้และเจตคติ เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และวิทยาเขตบางเขน" มีความมุ่งหมายเพื่อทราบและเปรียบเทียบความรู้ เจตคติ เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตบางเขน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือนิสิต ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 246 คน ผลที่ศึกษา พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตบางเขน มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในเกณฑ์พอใช้ มีเจตคติต่อการป้องกันโรคเอดส์ในระดับดี

งานวิจัยต่างประเทศ

ซีเกล และคนอื่น ๆ (Siegel and others, 1991) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเมือง" (AIDS Knowledge, attitudes, and behavior among inner city, junior high school students) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ระดับ ในเขตเมือง จำนวน 1,967 คน อายุเฉลี่ย 11-16 ปี ร้อยละ 48.0 เป็นชาย ร้อยละ 33.0 เป็นชายเอเชีย ร้อยละ 31.0 เป็นอเมริกัน-อเมริกัน ร้อยละ 24.0 เป็นชาวลาติน และร้อยละ 5.0 เป็นชาวผิวขาว ชาวอเมริกัน-อเมริกัน มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มากกว่าชาวเอเชีย ลาตินและชาวผิวขาว เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการได้รับการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนยังมีความเชื่อที่ผิด ๆ เกี่ยวกับสาเหตุ และการติดต่อของโรคเอดส์โดยเชื่อว่า นักเรียนที่เป็นโรคเอดส์ไม่ควรเรียนร่วมโรงเรียนเดียวกันกับนักเรียนปกติ นักเรียนบางส่วนมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์ ดื่มเหล้าและใช้ยาเสพติด ผลการรายงานพบว่า ผู้ชายมีความเสี่ยงสูงกว่าหญิง ด้านเพศสัมพันธ์ มีความเชื่อว่าควรใส่ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ เพื่อป้องกันโรคเอดส์ แสดงให้เห็นว่า ควรมีการให้ความรู้ในเรื่องอันตรายและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์แก่นักเรียน

กู๊ดแมน และโคฮอลล์ (Goodman and Cohall, 1989) ได้ทำการศึกษา เรื่อง "ความรู้ เจตคติ ความเชื่อและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ของวัยรุ่นในเมืองนิวยอร์ก" (Acquired immuno deficiency syndrome and adolescents : knowledge, attitudes, beliefs and behaviors in a New York City adolescent minority population) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรู้ เจตคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ของวัยรุ่นโดยสำรวจในกลุ่มวัยรุ่นเมืองนิวยอร์ก จำนวน 196 คน เป็นเพศชาย 100 คน เพศหญิง 96 คน พบว่า วัยรุ่นเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 58.0 โดยร้อยละ 12.0 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน ร้อยละ 25.0 เคยมีเพศสัมพันธ์ทางปากร้อยละ 8.0 เคยมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับที่ดี แต่ยังมีความเข้าใจผิดในบางประเด็นเกี่ยวกับการติดต่อของโรค คือ มีร้อยละ 52.0 ที่เชื่อว่าการจี้เลือดสามารถติดเชื้อโรคเอดส์ได้ และในด้านพฤติกรรม ร้อยละ 39.0 ตอบว่าจะเปลี่ยนพฤติกรรมภายใน 6 เดือน เนื่องจากการตระหนักถึงอันตรายของโรคเอดส์

ไพรัช เดสมอนด์ และคูกูลคา (Price, Desmond and Kukulka, 1985 : 107-109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความเข้าใจ และไม่เข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษา" (High school students perceptions and misperceptions of AIDS) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงความรู้ ความเชื่อ และแหล่งข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน โดยศึกษาจากนักเรียนจำนวน 250 คน เป็นนักเรียนชาย 118 คน นักเรียนหญิง 132 คน นักเรียนมีอายุระหว่าง 16-19 ปี พบว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างจำกัด นักเรียนชายมีความรู้เรื่องเอดส์มากกว่านักเรียนหญิง แต่นักเรียนส่วนใหญ่ไม่รู้สึกริวิตกกังวลเกี่ยวกับโรคเอดส์ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่นักเรียนได้รับเกี่ยวกับโรคเอดส์คือ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสือ วารสาร และวิทยุ ส่วนโรงเรียนเป็นแหล่งที่ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์น้อยที่สุด

จากการรายงานของศูนย์ประชากรศาสตร์ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (Center for population options Washington D.C., 1988) เรื่อง "ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของวัยรุ่นกับเอดส์ในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี." (D.C. Teenagers and AIDS : knowledge attitudes and behaviors) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของวัยรุ่นเกี่ยวกับโรคเอดส์ สรุปได้ว่า มีรายงานว่าวัยรุ่นเป็นเอดส์ไม่ถึงร้อยละ 1.0 เนื่องจากการหาประสบการณ์ทางเพศกับยาเสพติด และมีแนวโน้มจะมีอัตราเสี่ยงสูง จากการสัมผัสและติดต่อกับไวรัสซึ่งเป็นสาเหตุของการติดเชื้อโรคเอดส์จากการศึกษาวัยรุ่นผิวดำอายุ 14-17 ปี โดยการสัมภาษณ์ 2 ชั่วโมง พบว่า

1. วัยรุ่นรู้ดีเกี่ยวกับเอดส์ และการแพร่เชื้อ HIV
2. ส่วนใหญ่ไม่รู้สึกว่าคุณเสี่ยงต่อการสัมผัสกับเชื้อ HIV จึงไม่เปลี่ยนพฤติกรรม

บอสเลย์ (Balsley, 1989 : 879-A-881-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจความรู้ ความเชื่อ และการเลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ ในนักเรียนระดับ 10 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเมือง การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความเชื่อ และการเลือกพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมการใช้ยา ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนระดับ 10 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 34 แห่ง ในฟิลาเดลเฟีย จากการศึกษาพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ได้รับข่าวที่ไม่ถูกต้อง และมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการติดเชื้อ HIV นักเรียนหญิงมีความรู้ดีกว่าหรือถูกต้องกว่านักเรียนชาย และนักเรียนหญิงยังมีเจตคติที่ดีกว่านักเรียนชาย นักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัย

ในประเทศอังกฤษ ไพรด์แมนและคนอื่น ๆ (Friedman and others. 1988 : 403) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ เจตคติที่มีต่อโรคเอดส์กับพฤติกรรมการลดภาวะเสี่ยงในกลุ่มผู้เสนอเฮโรอีนทางเส้นเลือด 59 ราย ที่เข้ารับการบำบัดรักษาในคลินิกยาเสพติด พบว่า ร้อยละ 93 มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ ร้อยละ 61 สามารถบอกอาการของโรคเอดส์ได้อย่างน้อย 1 อย่าง แต่มีเพียงร้อยละ 59 เท่านั้นที่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่กระทำเพื่อลดการเสี่ยงในการติดเชื้อโรคเอดส์ โดยพบว่าร้อยละ 30 ทำความสะอาดเข็มและกระบอกฉีดยาก่อนใช้ ร้อยละ 29 มีการลดพฤติกรรมการใช้เข็มร่วมกับผู้อื่น และมีร้อยละ 19 เท่านั้นที่เลิกเสพเฮโรอีนทางเส้นเลือด

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ งานวิจัยส่วนใหญ่ ทำการศึกษากลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย กลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้น และกลุ่มบุคคลที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในระดับสูง ซึ่งจากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับที่พอสมควร โดยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์จากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสือวารสาร วิทยุ และได้รับการสอนในโรงเรียน พบว่าเพศชาย จะมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่าเพศหญิง และกลุ่มคนเขตเมือง มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่ากลุ่มคนเขตชนบท
2. กลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ส่วนใหญ่จะมีอาชีพเกษตรกรรม อาชีพรับจ้าง กรรมกร มีการศึกษาน้อยกว่า 6 ปี ในโรงเรียน เป็นกลุ่มที่มีภูมิลำเนา ในท้องที่มีแหล่งแพร่เชื้อและมีพฤติกรรมไม่นิยมใช้ถุงยางอนามัย หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้พบว่าเพศชายมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์สูงกว่าเพศหญิง มีการดื่มสุรา อ่านหนังสือไม่ ดูภาพยนตร์ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษาที่ได้สรุปมาข้างต้น ผู้วิจัยได้อาศัยเป็นกรอบแนวคิดในการตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

- ✓ 1. นักศึกษาผู้หญิงที่มีเพศต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน
- ✓ 2. นักศึกษาผู้หญิงที่มีอายุต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน
- ✗ 3. นักศึกษาผู้หญิงที่มีสถานภาพต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตก

ต่างกัน

4. นักศึกษาผู้หญิงที่มีอาชีพต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน
- ✓ 5. นักศึกษาผู้หญิงที่ได้รับแหล่งความรู้ต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน
- ✓ 6. นักศึกษาผู้หญิงที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน
- ✓ 7. นักศึกษาผู้หญิงที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน
- ✗ 8. นักศึกษาผู้หญิงที่มีสถานภาพต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน
- ✗ 9. นักศึกษาผู้หญิงที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน
- ✓ 10. นักศึกษาผู้หญิงที่ได้รับแหล่งความรู้ต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) เกี่ยวกับความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภท ชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการค้นคว้างดังนี้

1. การเลือกประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีจัดกระทำกับข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน ปีการศึกษา 2538 ภาคเรียนที่ 2 ในกรุงเทพมหานคร รวม 19 โรงเรียน 95 ห้องเรียน จำนวน 3,520 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากประชากรด้วยวิธีสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Multistage random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนจากจำนวนโรงเรียน 19 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ได้ 10 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 จากโรงเรียน 10 โรงเรียนในขั้นที่ 1 สุ่มห้องเรียนจากแต่ละโรงเรียนมา โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ได้ 10 ห้องเรียน และให้นักศึกษาผู้ใหญ่ในห้องเรียนนั้น ๆ เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
ลำดับ ที่	โรงเรียนผู้ใหญ่	จำนวน		ลำดับ ที่	โรงเรียนผู้ใหญ่	จำนวน	
		ห้อง	คน			ห้อง	คน
1	สิงหราชพิทยาคม	4	160				
2	ไทยนิยมสงเคราะห์	5	160	1	ไทยนิยมสงเคราะห์	1	35
3	วัดอมรินทราราม	4	155	2	วัดอมรินทราราม	1	35
4	วัดดุสิตาราม	5	160	3	วัดดุสิตาราม	1	35
5	ปิยบุสประชาสรรค์	2	80				
6	วัดประดู่ในทรงธรรม	1	40	4	วัดประดู่ในทรงธรรม	1	35
7	บางกะปิ	10	360				
8	สันติราษฎร์วิทยาลัย	7	270	5	สันติราษฎร์วิทยาลัย	1	34
9	มัธยมวัดธาตุทอง	10	360	6	มัธยมวัดธาตุทอง	1	35
10	บางประกอกพิทยาคม	2	88				
11	สามเสนวิทยาลัย	4	140				
12	เทพลילה	10	360	7	เทพลילה	1	34
13	สวนกุหลาบวิทยาลัย	10	380	8	สวนกุหลาบวิทยาลัย	1	35
14	พุทธจักรวิทยา	2	82				
15	นนทรีวิทยา	4	140				
16	หอวัง	6	230				
17	สตรีศรีสุริโยทัย	3	105	9	สตรีศรีสุริโยทัย	1	35
18	วัดราชสิงขร	2	80	10	วัดราชสิงขร	1	35
19	โยธินบูรณะ	4	105				
		97	3,520			10	348

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีจำนวน 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ให้

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

วิธีสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้โรคเอดส์ พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์และพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์จากหนังสือแบบเรียนชุดวิชาโรคเอดส์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หนังสือแบบ เรียนอื่น ๆ บทความ วารสาร ต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาหลักและวิธีการสร้างเครื่องมือ วัดตัวแปรในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือแบบ สำนวรายการ (Check list) เครื่องมือแบบปรนัยเลือกตอบ (Multiple Choice) และ แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในข้อ 1-2 มาสร้างแบบทดสอบความรู้ และแบบ สอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหามากที่สุด ลักษณะของเครื่องมือ ประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาผู้ให้ เป็นแบบสำนวนรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple choice) มี 4 ตัวเลือก มีตัวถูกตัวเดียว จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ บ่อย ๆ, บางครั้ง, ไม่เคย จำนวน 25 ข้อ

4. นำแบบสอบถาม และแบบทดสอบฉบับร่างให้ประธาน และกรรมการที่ควบคุม ประเมินพิจารณา ตรวจสอบแก้ไขสำนวน และภาษา เพื่อให้คำถาม มีความชัดเจนขึ้น

5. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบที่ได้จากข้อ 4 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จำนวนผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ดังรายชื่อในภาคผนวกหน้า 97 นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข
6. ทำแบบสอบถาม และแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองสอบ (Try out) กับนักศึกษาผู้ใหญ่นักเรียนกรุงเทพมหานคร ที่ไม่เข้ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน
7. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
 - 7.1 วิเคราะห์รายข้อของแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อโดยหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อคำถามทุกข้อคัดเลือกข้อคำถามตามเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป ซึ่งคัดเลือกได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ ดังกล่าวจำนวน 26 ข้อ จาก 30 ข้อ มีค่า p ระหว่าง 0.31 - 0.75 และค่า r ระหว่าง 0.38 - 0.88 ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในภาคผนวก หน้า 99 ตาราง 22
 - 7.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์คำนวณโดยวิธีสูตรของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน ($KR - 20$) ได้ค่าความเชื่อมั่น (r) เท่ากับ 0.95
 - 7.3 วิเคราะห์รายข้อของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์นำผลการสอบมาวิเคราะห์รายข้อหาค่าอำนาจจำแนก (t) ของข้อคำถามทุกข้อคัดเลือกข้อคำถามที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ซึ่งคัดเลือกข้อคำถามมีคุณภาพตามเกณฑ์ ดังกล่าวจำนวน 23 ข้อ จาก 25 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 2.1182 ถึง 17.0852 ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในภาคผนวกหน้า 100 ตาราง 23
 - 7.4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ คำนวณโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น (r) เท่ากับ 0.86
8. นำแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาจัดระเบียบและพิมพ์เป็นฉบับดังแสดงไว้ในภาคผนวกหน้า 101
9. พิมพ์แบบทดสอบและแบบสอบถาม จำนวน 348 ฉบับนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยนำผลการทดสอบในการรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือวิจัยมาตรวจให้คะแนนดังนี้

1. เครื่องมือตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ คำถามแยกเป็นข้อ ๆ แต่ละข้อมีตัวเลือก 4 ตัวเลือกมีตัวถูกตัวเดียว ผู้ตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ถ้าผู้ตอบตอบผิดให้ 0 คะแนน
2. เครื่องมือตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 3 ระดับ คือ บ่อย ๆ บางครั้ง ไม่เคย การตรวจให้คะแนน จะให้ 1, 2 แล 3 คะแนนดังนี้

ระดับพฤติกรรม	คะแนนของข้อคำถาม ข้อความ ที่เป็นพฤติกรรมทางบวก	คะแนนของข้อคำถาม ข้อความ ที่เป็นพฤติกรรมทางลบ
บ่อย ๆ	3	1
บางครั้ง	2	2
ไม่เคย	1	3

เกณฑ์การประเมินคะแนน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินเพื่อการตีความหมายข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากการวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การประเมินผลการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

คะแนนร้อยละ 80-100	หมายถึง	มีความรู้ดี
คะแนนร้อยละ 70-79	หมายถึง	มีความรู้ค่อนข้างดี
คะแนนร้อยละ 60-69	หมายถึง	มีความรู้ปานกลาง
คะแนนร้อยละ 50-59	หมายถึง	มีความรู้น้อย
คะแนนร้อยละ 0-49	หมายถึง	ไม่มีความรู้

จากเกณฑ์การประเมินคะแนนร้อยละดังกล่าวข้างต้น สามารถรับให้อยู่ในรูปของคะแนนเฉลี่ย 0-1 ได้โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	0.80 - 1.00	หมายถึง	มีความรู้ดี
คะแนนเฉลี่ย	0.70 - 0.79	หมายถึง	มีความรู้ค่อนข้างดี
คะแนนเฉลี่ย	0.60 - 0.69	หมายถึง	มีความรู้ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	0.50 - 0.59	หมายถึง	มีความรู้น้อย
คะแนนเฉลี่ย	0.00 - 0.49	หมายถึง	ไม่มีความรู้

2. ข้อมูลจากการวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินตามคะแนนของมาตราวัดหรือเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criterion) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์สูง
คะแนนเฉลี่ย	1.67 - 2.33	หมายถึง	มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.66	หมายถึง	ไม่มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือ ขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงโรงเรียนผู้ใหญ่ 10 แห่ง
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 10 วัน ตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2539 ถึงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2539
3. เมื่อรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้วนำแบบสอบถาม และแบบทดสอบที่ได้รับกลับคืนมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์
4. นำคะแนนมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ หาค่าสถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 4.1 หาค่าความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ

4.2 หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแยกตามตัวแปร (N)

4.3 หาค่าสถิติทดสอบ t-test และ F-test เพื่อทดสอบสมมติฐานตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์รายข้อของแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยเปิดตารางสำเร็จของ จุง เท แฟน (Chung Teh Fan)

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ คำนวณโดยใช้สูตร KR - 20 (Kuder - Richerredson) ดังนี้

$$= \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{\sum P_i^2}{s_t^2} \right]$$

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 $\sum P$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

1.3 การวิเคราะห์รายข้อของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์
หาค่า t โดยวิธีทดสอบที (t -test) ใช้สูตรดังนี้ (Edward. 1957)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

t แทน สถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม H
และกลุ่ม L

$\bar{X}_H$ $\bar{X}_L$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

S_H^2 S_L^2 แทน ค่าเฉลี่ยของค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มสูงและ
กลุ่มต่ำ

n_H n_L แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

1.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดย
วิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยใช้สูตรดังนี้
(Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อคำถามทั้งหมด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

2. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย ๑ ข้อสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

3. การทดสอบสมมติฐาน

3.1 ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน สถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
 $\bar{X}_1 \bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 1, 2
 $s_1^2 s_2^2$ แทน ค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 1, 2
 $n_1 n_2$ แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม 1, 2

3.2 ใช้ F-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร (ชาญวิทย์ เทียนบุณประเสริฐ. 2529 : 184)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

MS_b แทน mean square between groups หรือความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน mean square within groups หรือความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ถ้าพบว่าค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของนิวแมนคูลส์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และตัวย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และตัวย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างระหว่างข้อมูลกับค่าเฉลี่ย
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
t	แทน	สถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-distribution
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ
α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรม
r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้

การเสนอผลการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์เป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ, อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคำรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และผลการศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ซึ่งจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพและแหล่งที่ได้รับความรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ และผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ผลสรุปการศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ และผลสรุปการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพและแหล่งที่ได้รับความรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้โดยมีรายละเอียดซึ่งแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	158	45.40
หญิง	190	54.60
2. อายุ		
16-25 ปี	304	87.40
26 ปีขึ้นไป	44	12.64
3. สถานภาพสมรส		
โสด	313	89.94
แต่งงาน	35	10.10
4. อาชีพ		
ค้าขาย	45	12.93
รับจ้าง	196	56.32
รับราชการ	19	5.50
อื่น ๆ	88	25.30
5. แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์		
หลักสูตรในชั้นเรียน	103	29.60
สื่อมวลชนและอื่น ๆ	245	70.40
รวม	348	100

จากตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้งสิ้น 348 คน เมื่อจำแนกตามเพศได้
 ศึกษาผู้ใหญ่เพศชาย 158 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 นักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิง 190 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 54.6 อายุส่วนใหญ่ คือ อายุ 16-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 87.4 และเป็นผู้มีอายุ 26 ปี
 ขึ้นไป มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 สถานภาพ พบว่า ร้อยละ 89.9 เป็นโสดและ
 ร้อยละ 10.1 สมรสแล้ว สำหรับอาชีพของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มากกว่าครึ่งคือ ร้อยละ 56.3
 มีอาชีพรับจ้าง และมีอาชีพน้อยที่สุดร้อยละ 5.5 มีอาชีพรับราชการ แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับ
 โรคเอดส์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับจากสื่อมวลชนและอื่น ๆ ร้อยละ 70.4 รองลงมา
 ได้รับความรู้มาจากหลักสูตรในชั้นเรียน ร้อยละ 29.6

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และผลการศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ซึ่งจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพและแหล่งที่ได้รับความรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร โดยแสดงผลการวิเคราะห์ดังรายละเอียดแสดงในตาราง 3-8

ตาราง 3 จำนวนคำร้อยละของคะแนน และระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

ข้อ	ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	คะแนน (N=348)	ร้อยละ คะแนนที่ได้	ระดับ ความรู้
1	โรคเอดส์เป็นโรคที่เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกันในร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง	313	90.00	ดี
2	นายแดงใช้แปรงสีฟันร่วมกับเพื่อนที่เป็นโรคเอดส์อาจทำให้เกิดเชื้อได้	316	91.00	ดี
3	เชื้อไวรัสเป็นสาเหตุให้เกิดโรคเอดส์	327	94.00	ดี
4	หลังได้รับเชื้อโรคเอดส์ในระยะ 2-3 อาทิตย์แรก จะมีอาการคล้ายเป็นหวัด	174	94.00	น้อย
5	เมื่อติดโรคเอดส์จะมีอาการผดผื่นขึ้นช่องปากเป็นฝ้าขาว นานเกิน 3 เดือน	226	50.00	ปานกลาง
6	ท้องเดินเรื้อรังเป็นอาการบ่งชี้ของการเป็นโรคเอดส์	244	65.00	ค่อนข้างดี
7	อาการผื่นเต็มตัวเป็นระยะปลายของโรคเอดส์	237	70.00	ปานกลาง
8	เชื้อโรคเอดส์สามารถผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ทางบาดแผล	285	82.00	ดี
9	สถานพยาบาลของรัฐและ เอกชน เป็นสถานที่ให้บริการตรวจหาเชื้อโรคเอดส์	191	55.00	น้อย
10	การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์เพียงครั้งเดียว สามารถติดเชื้อได้	309	89.00	ดี

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	คะแนน (N=348)	ร้อยละ คะแนนที่ได้	ระดับ ความรู้
11	การสัมผัสเหงื่อของผู้ติดเชื้อเอดส์จะทำให้เป็นโรคเอดส์	288	83.00	ดี
12	การสำส่อนทางเพศทำให้คนติดโรคเอดส์ได้มากที่สุด	327	94.00	ดี
13	ผู้เป็นโรคเอดส์จะแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ตลอดเวลา	233	97.00	ปานกลาง
14	การตกแต่งเล็บที่ร้านเสริมสวยอาจติดเชื้อโรคเอดส์ได้	299	86.00	ดี
15	เมื่อติดเชื้อโรคเอดส์ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นตลอดชีวิตของผู้ติดเชื้อ	264	76.00	ค่อนข้างดี
16	การฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลเป็นการกระทำที่มีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด	70	20.00	ไม่มีความรู้
17	ผู้ประกอบอาชีพโสเภณีมีโอกาสติดเชื้อหรือแพร่เชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด	334	96.00	ดี
18	เม็ดเลือดขาวจะถูกทำลายเมื่อเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย	177	51.00	น้อย
19	นมสำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันไม่ให้ติดโรคเอดส์	313	90.00	ดี
20	ไปพบแพทย์เมื่อสงสัยว่าตนเองติดโรคเอดส์	334	96.00	ดี
21	บำรุงร่างกายให้แข็งแรงเสมอเป็นวิธีการรักษาโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	219	63.00	ปานกลาง
22	งดการมีเพศสัมพันธ์สำส่อนเป็นวิธีการหลักเลี่ยงการติดโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	316	91.00	ดี
23	หลักเลี่ยงการสำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้	330	95.00	ดี
24	การฉีดยาอย่างอนามัยสามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ 50 เปอร์เซ็นต์	107	31.00	ไม่มีความรู้

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	คะแนน (N=348)	ร้อยละ คะแนนที่ได้	ระดับ ความรู้
25	การไม่สำส่อนทางเพศช่วยการควบคุมป้องกันโรคเอดส์ได้	264	76.00	ค่อนข้างดี
26	โดยสถิติกลุ่มกรรมกรแรงงานรายวันเป็นกลุ่มที่ติดเชื้อโรคเอดส์ในอัตราส่วนสูงสุด	212	61.00	ปานกลาง
	รวม	6,686	73.89	ค่อนข้างดี

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาผู้ให้มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี คือ มีคะแนนร้อยละ 73.89 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับความรู้ดีตั้งแต่คะแนนร้อยละ 94 ขึ้นไป เป็นข้อที่นักศึกษาตอบได้ถูกต้อง จำนวนรวม 4 ข้อ ได้แก่ บุคคลที่ประกอบอาชีพเสเพล มีโอกาสติดเชื้อและแพร่เชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด เมื่อสงสัยว่าตนเองติดเชื้อโรคเอดส์จะไปพบแพทย์เพื่อรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล รู้จักการป้องกันโรคเอดส์โดยหลีกเลี่ยงการสำส่อนทางเพศ และเชื้อไวรัสเป็นสาเหตุให้เกิดโรคเอดส์ โดยมีคะแนนร้อยละ 96.00, 96.00, 95.00 และ 94.00 ตามลำดับ

สำหรับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ให้ในระดับค่อนข้างดีมีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ท้องเดินเรื้อรังเป็นอาการบ่งชี้ของการเป็นโรคเอดส์ เมื่อติดเชื้อโรคเอดส์ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่น ตลอดชีวิตของผู้ติดเชื้อ และการไม่สำส่อนทางเพศช่วยการควบคุมป้องกันโรคเอดส์ได้ โดยมีคะแนนร้อยละ 70.00, 76.00 และ 76.00 ตามลำดับ

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ให้ในระดับไม่มีความรู้มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ การใช้ถุงยางอนามัยสามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้เพียง 50 เปอร์เซ็นต์ และการได้รับการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลมีโอกาสดูติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด โดยมีคะแนนร้อยละ 31.00 และ 20.00 ตามลำดับ

ตาราง 4 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้หย้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานครเป็นรายข้อ จำแนกตามเพศ

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	ชาย n=158		หญิง n=190		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. โรคเอดส์เป็นโรคที่เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกัน ร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง	0.92	0.27	0.87	0.33	1.57
2. นายแดงใช้แปรงสีฟันร่วมกับเพื่อนที่เป็น โรคเอดส์อาจทำให้ติดเชื้อได้	0.87	0.34	0.95	0.22	-2.54*
3. เชื้อไวรัสเป็นสาเหตุให้เกิดโรคเอดส์	0.96	0.21	0.92	0.27	1.35
4. หลังได้รับเชื้อโรคเอดส์ในระยะ 2-3 อาทิตย์ แรกจะมีอาการคล้ายเป็นหวัด	0.50	0.50	0.49	0.50	0.10
5. เมื่อติดโรคเอดส์จะมีอาการผดผื่นในช่องปาก เป็นผื่นขาว นานเกิน 3 เดือน	0.65	0.48	0.65	0.47	-0.14
6. ท้องเดินเรื้อรังเป็นอาการบ่งชี้ของการเป็น โรคเอดส์	0.61	0.48	0.76	0.43	-3.01*
7. อาการผื่นเต็มตัวเป็นระยะปลายของโรคเอดส์	0.68	0.47	0.68	0.47	-0.03
8. เชื้อโรคเอดส์สามารถผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ ทางบาดแผล	0.82	0.38	0.82	0.38	-0.09
9. สถานพยาบาลของรัฐและเอกชนเป็นสถานที่ให้ บริการตรวจหาเชื้อโรคเอดส์	0.53	0.50	0.57	0.50	-0.09
10. การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์เพียงครั้งเดียว สามารถติดเชื้อได้	0.88	0.33	0.90	0.30	-0.60
11. การสัมผัสเหงื่อของผู้ติดเชื้อเอดส์จะทำให้เป็น โรคเอดส์	0.80	0.40	0.86	0.35	1.48
12. การสำล่อนทางเพศทำให้คนติดโรคเอดส์ได้ มากที่สุด	0.92	0.28	0.96	0.19	-1.76

ตาราง 4 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	ชาย n=158		หญิง n=190		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
13. ผู้เป็นโรคเอดส์จะแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ตลอดเวลา	0.69	0.46	0.65	0.48	0.84
14. การตกแต่งเล็บที่ร้านเสริมสวยอาจติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.79	0.40	0.91	0.28	3.12
15. เมื่อติดเชื้อโรคเอดส์ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นตลอดชีวิตของผู้ติดเชื้อ	0.75	0.44	0.78	0.41	0.71
16. การฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลเป็นการกระทำที่มีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด	0.18	0.38	0.21	0.41	0.90
17. ผู้ประกอบอาชีพโสเภณีมีโอกาสติดเชื้อหรือแพร่เชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด	0.94	0.24	0.98	0.12	-2.22*
18. เม็ดเลือดขาวจะถูกทำลายเมื่อเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย	0.60	0.49	0.43	0.49	3.19*
19. ไม่สำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคเอดส์	0.89	0.31	0.91	0.28	-0.56
20. ใบพบแพทย์เมื่อสงสัยว่าตนเองติดโรคเอดส์	0.94	0.23	0.97	0.17	-2.13*
21. บำรุงร่างกายให้แข็งแรงเสมอเป็นวิธีการรักษาโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	0.65	0.48	0.61	0.48	0.07
22. งดการมีเพศสัมพันธ์สำส่อนเป็นวิธีการหลีกเลี่ยงการติดโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	0.88	0.32	0.93	0.25	-1.63
23. หลีกเลี่ยงการสำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.94	0.22	0.95	0.21	-0.14
24. การออกกำลังกายสม่ำเสมอสามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ 50 เปอร์เซ็นต์	0.34	0.47	0.29	0.45	-0.81

ตาราง 4 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	ชาย n=158		หญิง n=190		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
25. การไม่สำล่อนทางเพศช่วยการควบคุมป้องกันโรคเอดส์ได้	0.81	0.39	0.71	0.45	2.08*
26. โดยสถิติกลุ่มกรรมกรแรงงานรายวันเป็นกลุ่มที่ติดเชื้โรคเอดส์ในอัตราส่วนสูงสุด	0.68	0.46	0.55	0.49	2.43
รวม	0.74	0.13	0.75	0.11	-0.45

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี คือมีค่าเฉลี่ยชาย 0.74 และหญิง 0.75 เมื่อพิจารณาตามเพศของนักศึกษาผู้ใหญ่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้งเพศชาย และหญิงมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกันโดยส่วนรวมและเมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า รายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 2, 6, 14, 17 และข้อที่ 20 โดยนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่เพศชาย และก็มีรายข้อที่ 18, 25 และข้อที่ 26 ที่แสดงให้เห็นว่านักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่เพศชาย มีความรู้ดีกว่านักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิง

ตาราง 5 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้เข้าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานครเป็นรายข้อ จำแนกตามอายุ

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	16 - 25 ปี		26 ปีขึ้นไป		t
	n = 304		n = 44		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. โรคเอดส์เป็นโรคที่เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง	0.90	0.29	0.84	0.37	1.09
2. นายแดงใช้เข็มร่วมกับเพื่อนที่เป็นโรคเอดส์อาจทำให้ติดเชื้อได้	0.91	0.27	0.86	0.34	0.99
3. เชื้อไวรัสเป็นสาเหตุให้เกิดโรคเอดส์	0.94	0.23	0.90	0.29	0.69
4. หลังได้รับเชื้อโรคเอดส์ในระยะ 2-3 อาทิตย์แรกจะมีอาการคล้ายเป็นหวัด	0.49	0.50	0.54	0.50	-0.68
5. เมื่อติดโรคเอดส์จะมีอาการผิพุดขึ้นช่องปากเป็นผื่นขาว นานเกิน 3 เดือน	0.66	0.47	0.56	0.50	1.16
6. ท้องเดินเรื้อรังเป็นอาการบ่งชี้ของการเป็นโรคเอดส์	0.69	0.46	0.68	0.47	0.21
7. อาการเฝื่อนเต็มตัวเป็นระยะปลายของโรคเอดส์	0.67	0.46	0.68	0.47	-0.06
8. เชื้อโรคเอดส์สามารถผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ทางบาดแผล	0.84	0.35	0.65	0.47	2.52*
9. สถานพยาบาลของรัฐและเอกชนเป็นสถานที่ให้บริการตรวจหาเชื้อโรคเอดส์	0.56	0.49	0.43	0.50	1.70
10. การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์เพียงครั้งเดียวสามารถติดเชื้อได้	0.89	0.32	0.88	0.32	0.10
11. การสัมผัสเหงื่อของผู้ติดเชื้อเอดส์จะทำให้เป็นโรคเอดส์	0.84	0.35	0.70	0.46	1.99

ตาราง 5 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	16 - 25 ปี		26 ปีขึ้นไป		t
	n = 304		n = 44		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
12. การสำส่อนทางเพศทำให้คนติดโรคเอดส์ได้มากที่สุด	0.94	0.22	0.90	0.29	0.84
13. ผู้เป็นโรคเอดส์จะแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ตลอดเวลา	0.67	0.46	0.61	0.49	0.77
14. การตกแต่งเล็บที่ร้านเสริมสวยอาจติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.86	0.34	0.84	0.37	0.41
15. เมื่อติดเชื้อโรคเอดส์ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นตลอดชีวิตของผู้ติดเชื้อ	0.76	0.42	0.72	0.45	0.59
16. การฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลเป็นการกระทำที่มีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด	0.20	0.40	0.18	0.39	0.30
17. ผู้ประกอบอาชีพโสเภณีมีโอกาสติดเชื้อหรือแพร่เชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด	0.97	0.17	0.90	0.29	1.37
18. เม็ดเลือดขาวจะถูกทำลายเมื่อเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย	0.53	0.50	0.34	0.47	2.47*
19. ไม่สำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคเอดส์	0.90	0.29	0.90	0.29	-0.17
20. ไปพบแพทย์เมื่อสงสัยว่าตนอาจติดโรคเอดส์	0.96	0.17	0.88	0.32	1.63
21. บำรุงร่างกายให้แข็งแรงเสมอเป็นวิธีการรักษาโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	0.63	0.48	0.61	0.49	0.27
22. งดการมีเพศสัมพันธ์สำส่อนเป็นวิธีการหลักเลี่ยงการติดโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	0.91	0.28	0.86	0.34	0.93
23. หลักเลี่ยงการสำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.95	0.20	0.90	0.29	1.06

ตาราง 5 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	16 - 25 ปี		26 ปีขึ้นไป		t
	n = 304		n = 44		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
24. การใช้ถุงยางอนามัยสามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ 50 เปอร์เซ็นต์	0.29	0.45	0.45	0.50	-2.01*
25. การไม่สำส่อนทางเพศช่วยการควบคุมป้องกันโรคเอดส์ได้	0.76	0.42	0.72	0.45	0.50
26. โดยสถิติกลุ่มกรรมกรแรงงานรายวันเป็นกลุ่มที่ติดเชื้อโรคเอดส์ในอัตราส่วนสูงสุด	0.61	0.48	0.63	0.48	-0.31
รวม	0.75	0.11	0.70	0.15	1.91

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี คือ มีค่าเฉลี่ย 0.75 และ 0.70 และเมื่อพิจารณาตามอายุของนักศึกษา ผู้ใหญ่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มอายุระหว่าง 16-25 ปี มีความรู้แตกต่างกับกลุ่มอายุ 26 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ข้อ 8, 18 และข้อ 24 โดยนักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มอายุ 16-25 ปี มีความรู้ดีกว่ากลุ่มอายุ 26 ปีขึ้นไป ในเรื่องเชื้อโรคเอดส์สามารถผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ทางบาดแผล, เม็ดเลือดขาวจะถูกทำลายเมื่อเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย และการใช้ถุงยางอนามัยช่วยป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์

ตาราง 6 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานครเป็นรายข้อ จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	โสด		แต่งงาน		t
	n = 313		n = 35		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. โรคเอดส์เป็นโรคที่เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกันในร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง	0.89	0.30	0.91	0.28	-0.39
2. นายแดงใช้แปรงสีฟันร่วมกับเพื่อนที่เป็นโรคเอดส์อาจทำให้ติดเชื้อได้	0.90	0.29	1.00	0.00	0.00
3. เชื้อไวรัสเป็นสาเหตุให้เกิดโรคเอดส์	0.94	0.22	0.82	0.38	1.83
4. หลังได้รับเชื้อโรคเอดส์ในระยะ 2-3 อาทิตย์แรกจะมีอาการคล้ายเป็นหวัด	0.48	0.50	0.57	0.50	-0.92
5. เมื่อติดโรคเอดส์จะมีอาการผิดปกติในช่องปากเป็นฝ้าขาว นานเกิน 3 เดือน	0.66	0.47	0.54	0.50	1.32
6. ท้องเดินเรื้อรังเป็นอาการบ่งชี้ของการเป็นโรคเอดส์	0.69	0.46	0.74	0.44	-0.66
7. อาการผื่นเต็มตัวเป็นระยะปลายของโรคเอดส์	0.68	0.46	0.60	0.49	0.99
8. เชื้อโรคเอดส์สามารถผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ทางบาดแผล	0.82	0.38	0.82	0.38	-0.60
9. สถานพยาบาลของรัฐและเอกชนเป็นสถานที่ให้บริการตรวจหาเชื้อโรคเอดส์	0.56	0.49	0.45	0.50	1.17
10. การมีเพศสัมพันธ์กับผู้มีเชื้อเอดส์เพียงครั้งเดียวสามารถติดเชื้อได้	0.88	0.32	0.97	0.16	-2.64*
11. การสัมผัสเหงื่อของผู้ติดเชื้อเอดส์จะทำให้เป็นโรคเอดส์	0.83	0.37	0.80	0.40	0.47

ตาราง 6 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	โสด		แต่งงาน		t
	n = 313		n = 35		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
12. การสำส่อนทางเพศทำให้คนติดโรคเอดส์ได้มากที่สุด	0.94	0.23	0.94	0.23	-0.01
13. ผู้เป็นโรคเอดส์จะแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ตลอดเวลา	0.67	0.47	0.62	0.49	0.49
14. การตกแต่งเล็บที่ร้านเสริมสวยอาจติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.85	0.35	0.91	0.28	-1.12
15. เมื่อติดเชื้อโรคเอดส์ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นตลอดชีวิตของผู้ติดเชื้อ	0.75	0.43	0.85	0.35	-1.57
16. การฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลเป็นการกระทำที่มีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด	0.19	0.39	0.25	0.44	-0.84
17. ผู้ประกอบอาชีพใกล้ชิดมีโอกาสติดเชื้อหรือแพร่เชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด	0.96	0.17	0.91	0.28	1.10
18. เม็ดเลือดขาวจะถูกทำลายเมื่อเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย	0.50	0.50	0.54	0.50	-0.42
19. ไม่สำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันไม่ให้ติดโรคเอดส์	0.89	0.31	1.00	0.00	0.00
20. ไปพบแพทย์เมื่อสงสัยว่าตนเองติดโรคเอดส์	0.96	0.18	0.88	0.32	1.42
21. บำรุงร่างกายให้แข็งแรงเสมอเป็นวิธีการรักษาโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	0.63	0.48	0.57	0.50	0.76
22. งดการมีเพศสัมพันธ์สำส่อนเป็นวิธีการหลักเลี่ยงการติดโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	0.91	0.28	0.85	0.35	0.91
23. หลักเลี่ยงการสำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.95	0.21	0.94	0.23	0.22

ตาราง 6 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	โสด		แต่งงาน		t
	n = 313		n = 35		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
24. การใช้ถุงยางอนามัยสามารถช่วยป้องกันการติดเชื่อโรคเอดส์ได้ 50 เปอร์เซ็นต์	0.30	0.46	0.34	0.48	-0.39
25. การไม่สำส่อนทางเพศช่วยการควบคุมป้องกันโรคเอดส์ได้	0.75	0.42	0.77	0.42	-0.19
26. โดยสถิติกลุ่มกรรมการแรงงานรายวันเป็นกลุ่มที่ติดเชื่อโรคเอดส์ในอัตราส่วนสูงสุด	0.61	0.48	0.57	0.50	0.54
รวม	0.74	0.12	0.74	0.12	0.09

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาผู้หยั่งที่เป็นโสดและแต่งงานแล้วมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี คือ มีค่าเฉลี่ย 0.74 มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาผู้หยั่งกลุ่มโสดและแต่งงานแล้วมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในข้อ 10 ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์เพียงครั้งเดียวสามารถติดเชื่อได้

ตาราง 7 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนกตามอาชีพ โดย
วิเคราะห์ความแปรปรวน

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	ค้าขาย n = 45		รับจ้าง n = 196		รับราชการ n = 19		อาชีพอื่น ๆ n = 83		F
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. โรคเอดส์เป็นโรคที่เกิด จากภาวะภูมิคุ้มกันเรื้อรัง กายเสื่อมหรือบกพร่อง	0.93	0.25	0.90	0.29	0.84	0.37	0.87	0.33	0.59
2. นายแดงใช้แปรงสีฟันร่วมกับ เพื่อนที่เป็นโรคเอดส์ อาจทำให้ติดเชื้อได้	0.86	0.34	0.82	0.26	0.94	0.22	0.89	0.30	0.65
3. เชื้อไวรัสเป็นสาเหตุให้ เกิดโรคเอดส์	0.95	0.21	0.91	0.27	1.00	0.00	0.95	0.20	1.04
4. หลังได้รับเชื้อโรคเอดส์ ในระยะ 2-3 อาทิตย์ แรกจะมีอาการคล้ายเป็น หวัด	0.55	0.50	0.53	0.50	0.42	0.50	0.40	0.49	1.56
5. เมื่อติดโรคเอดส์จะมี อาการผิวดำในช่องปาก เป็นผื่นขาวนานเกิน 3 เดือน	0.55	0.50	0.67	0.46	0.78	0.41	0.60	0.49	1.66
6. ท้องเดินเรื้อรังเป็นอาการ บ่งชี้ของการเป็นโรค เอดส์	0.64	0.48	0.69	0.46	0.68	0.47	0.72	0.44	0.33

ตาราง 7 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	ค้ายาย n = 45		รับจ้าง n = 196		รับราชการ n = 19		อาชีพอื่น ๆ n = 88		F
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
7. อาการเริ่มเห็นตัวเป็นระยะ									
ปลายของโรคเอดส์	0.64	0.48	0.68	0.46	0.47	0.51	0.72	0.45	1.62
8. เชื่อโรคเอดส์สามารถ									
ผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ทาง									
บาดแผล	0.84	0.36	0.83	0.37	0.73	0.45	0.81	0.38	0.41
9. สถานพยาบาลของรัฐและ									
เอกชนเป็นสถานที่ให้บริการ									
ตรวจหาเชื้อโรคเอดส์	0.53	0.50	0.53	0.50	0.42	0.50	0.62	0.48	1.16
10. การมีเพศสัมพันธ์กับผู้									
เชื่อเอดส์เพียงครั้งเดียว									
สามารถติดเชื้อได้	0.88	0.32	0.89	0.30	0.84	0.37	0.88	0.31	0.19
11. การสัมผัสเหงื่อของผู้ติด									
เชื่อเอดส์จะทำให้เป็น									
โรคเอดส์	0.87	0.34	0.81	0.39	0.79	0.41	0.86	0.34	0.61
12. การสำส่อนทางเพศทำ									
ให้คนติดโรคเอดส์ได้									
มากที่สุด	1.00	0.00	0.92	0.27	0.94	0.23	0.95	0.20	1.43
13. ผู้เป็นโรคเอดส์จะแพร่									
เชื้อสู่ผู้อื่นได้ตลอดเวลา	0.64	0.48	0.65	0.47	0.68	0.47	0.70	0.46	0.28
14. การตากแห้งเสื้ที่ร้าน									
เสริมสวยอาจติดเชื้อ									
โรคเอดส์ได้	0.84	0.36	0.84	0.36	0.89	0.31	0.89	0.31	0.53

ตาราง 7 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	ค้ายาย n = 45		รับจ้าง n = 196		รับราชการ n = 19		อาชีพอื่น ๆ n = 88		F
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
15. เมื่อติดเชื้อโรคเอดส์ผู้ ป่วยสามารถแพร่เชื้อไป สู่ผู้อื่นตลอดชีวิตของผู้ ติดเชื้อ	0.86	0.34	0.71	0.45	0.73	0.45	0.81	0.39	2.12
16. การฉีดวัคซีนที่โรงพยา- บาลเป็นการกระทำที่มี โอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ น้อยที่สุด	0.13	0.34	0.17	0.38	0.37	0.49	0.25	0.44	2.31
17. ผู้ประกอบอาชีพโสเภณีมี โอกาสติดเชื้อหรือแพร่ เชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด	0.95	0.20	0.95	0.20	0.89	0.31	1.00	0.00	2.12
18. เม็ดเลือดขาวจะถูกทำลาย เมื่อเชื้อโรคเอดส์ เข้าสู่ร่างกาย	0.47	0.50	0.51	0.50	0.42	0.50	0.54	0.50	0.46
19. ไม่ล่าส่อนทางเพศเป็น การป้องกันไม่ให้ติดโรค เอดส์	0.97	0.15	0.90	0.30	0.84	0.37	0.89	0.32	1.33
20. ไปพบแพทย์เมื่อสงสัยว่า ตนเองติดโรคเอดส์	0.96	0.21	0.95	0.20	0.94	0.22	0.97	0.18	0.08
21. บำรุงร่างกายให้แข็งแรง เสมอเป็นวิธีการรักษา โรคเอดส์ที่ดีที่สุด	0.62	0.49	0.64	0.47	0.52	0.51	0.62	0.48	0.38

ตาราง 7 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	ค้าขาย		รับจ้าง		รับราชการ		อาชีพอื่น ๆ		F
	n = 45		n = 196		n = 19		n = 88		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
22. งดการมีเพศสัมพันธ์สำส่อน									
เป็นวิธีการหลักเลี่ยง									
การติดเชื้อเอดส์ที่ต่ำที่สุด	0.91	0.28	0.91	0.29	0.74	0.45	0.94	0.23	2.69
23. หลีกเลี่ยงการสำส่อน									
ทางเพศเป็นการป้องกัน									
การติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.96	0.20	0.95	0.22	1.00	0.00	0.94	0.23	0.37
24. การใช้ถุงยางอนามัย									
สามารถช่วยป้องกันการ									
ติดเชื้อโรคเอดส์ได้									
50 เปอร์เซ็นต์	0.31	0.47	0.29	0.45	0.42	0.50	0.32	0.47	0.47
25. การไม่สำส่อนทางเพศ									
ช่วยการควบคุมป้องกัน									
โรคเอดส์ได้	0.89	0.31	0.72	0.45	0.73	0.45	0.78	0.41	2.07
26. โดยสถิติกลุ่มกรรมการ									
แรงงานรายวันเป็นกลุ่ม									
ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ใน									
อัตราส่วนสูงสุด	0.62	0.49	0.60	0.49	0.47	0.51	0.67	0.47	0.96
รวม	0.75	0.10	0.74	0.12	0.71	0.14	0.76	0.11	1.02

จากตาราง 7 แสดงว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกตามอาชีพ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขาย มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี คือมีค่าเฉลี่ย 0.75 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างดี และปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 19 วิธีการไม่สำล่อนทางเพศเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคเอดส์ได้ และข้อที่เฉลี่ยต่ำสุดคือ ไม่มีความรู้ในเรื่องการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลจะมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพรับจ้าง มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี คือมีค่าเฉลี่ย 0.74 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างดีและปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความรู้ที่ว่าผู้ประกอบอาชีพโสเภณีจะมีโอกาสแพร่เชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด พบพบแพทย์เพื่อตรวจรักษาเมื่อสงสัยว่าตนเองอาจติดเชื้อโรคเอดส์ และหลีกเลี่ยงการสำล่อนทางเพศ เป็นการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ และข้อเฉลี่ยต่ำสุดไม่มีความรู้ในเรื่องการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลจะมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพรับราชการ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี คือมีค่าเฉลี่ย 0.71 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างดีและปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การหลีกเลี่ยงการสำล่อนทางเพศ และไวรัสเป็นสาเหตุให้เกิดโรคเอดส์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ไม่มีความรู้ในเรื่องการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลจะมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี คือมีค่าเฉลี่ย 0.76 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างดีและปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ที่ประกอบอาชีพโสเภณีจะมีโอกาสแพร่เชื้อโรคเอดส์มากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ไม่มีความรู้ในเรื่องการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลจะมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด

ตาราง 8 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ให้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานครเป็นรายข้อ จำแนกตามแหล่งที่ได้รับความรู้

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	หลักสูตรในชั้น- เรียน n=103		สื่อมวลชนและ อื่น ๆ n=245		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. โรคเอดส์เป็นโรคที่เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกัน ร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง	0.93	0.25	0.88	0.32	1.56
2. นายแดงใช้แปรงสีฟันร่วมกับเพื่อนที่เป็น โรคเอดส์อาจทำให้ติดเชื้อได้	0.94	0.23	0.89	0.30	1.45
3. เชื้อไวรัสเป็นสาเหตุให้เกิดโรคเอดส์	0.94	0.23	0.93	0.24	0.25
4. หลังได้รับเชื้อโรคเอดส์ในระยะ 2-3 อาทิตย์ แรกจะมีอาการคล้ายเป็นหวัด	0.49	0.50	0.49	0.50	-0.05
5. เมื่อติดโรคเอดส์จะมีอาการผดผื่นขึ้นช่องปาก เป็นผื่นขาว นานเกิน 3 เดือน	0.72	0.44	0.61	0.48	2.07
6. ท้องเดินเรื้อรังเป็นอาการบ่งชี้ของการเป็น โรคเอดส์	0.72	0.44	0.68	0.46	0.87
7. อาการผื่นเต็มตัวเป็นระยะปลายของโรคเอดส์	0.71	0.45	0.66	0.47	1.06
8. เชื้อโรคเอดส์สามารถผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ ทางบาดแผล	0.79	0.40	0.83	0.37	-0.88
9. สถานพยาบาลของรัฐและเอกชนเป็นสถานที่ให้ บริการตรวจหาเชื้อโรคเอดส์	0.62	0.48	0.52	0.50	1.71
10. การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์เพียงครั้งเดียว สามารถติดเชื้อได้	0.90	0.29	0.88	0.31	0.48
11. การสัมผัสเหงื่อของผู้ติดเชื้อเอดส์จะทำให้เป็น โรคเอดส์	0.85	0.35	0.82	0.38	0.80

ตาราง 8 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	หลักสูตรในชั้นเรียน n=103		สื่อมวลชนและอื่น ๆ n=245		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
12. การล่าสอนทางเพศทำให้คนติดโรคเอดส์ได้มากที่สุด	0.93	0.25	0.94	0.22	-0.52
13. ผู้เป็นโรคเอดส์จะแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ตลอดเวลา	0.66	0.47	0.66	0.47	0.03
14. การตกแต่งเล็บที่ร้านเสริมสวยอาจติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.85	0.35	0.86	0.34	-0.27
15. เมื่อติดเชื้อโรคเอดส์ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นตลอดชีวิตของผู้ติดเชื้อ	0.79	0.40	0.75	0.43	0.93
16. การฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลเป็นการกระทำที่มีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด	0.24	0.43	0.17	0.38	1.29
17. ผู้ประกอบอาชีพโสเภณีมีโอกาสติดเชื้อหรือแพร่เชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด	0.94	0.23	0.97	0.16	-1.16
18. เม็ดเลือดขาวจะถูกทำลายเมื่อเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย	0.47	0.50	0.52	0.50	-0.79
19. ไม่ล่าสอนทางเพศเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคเอดส์	0.91	0.28	0.89	0.30	0.43
20. แบบแพทย์เมื่อสงสัยว่าตนอาจติดโรคเอดส์	0.95	0.21	0.95	0.19	-0.31
21. บำรุงร่างกายให้แข็งแรงเสมอเป็นวิธีการรักษาโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	0.68	0.46	0.60	0.48	1.46
22. งดการมีเพศสัมพันธ์ล่าสอนเป็นวิธีการหลีกเลี่ยงการติดโรคเอดส์ที่ดีที่สุด	0.90	0.29	0.91	0.28	-0.21
23. หลีกเลี่ยงการล่าสอนทางเพศเป็นการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.96	0.19	0.94	0.23	0.59

ตาราง 8 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	หลักสูตรในชั้นเรียน n=103		สื่อมวลชนและอื่น ๆ n=245		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
24. การใช้ถุงยางอนามัยสามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ 50 เปอร์เซ็นต์	0.38	0.49	0.28	0.45	1.90
25. การไม่สำส่อนทางเพศช่วยการควบคุมป้องกันโรคเอดส์ได้	0.75	0.43	0.75	0.42	-0.04
26. โดยสถิติกลุ่มกรรมการแรงงานรายวันเป็นกลุ่มที่ติดเชื้อโรคเอดส์ในอัตราส่วนสูงสุด	0.57	0.49	0.63	0.48	-1.03
รวม	0.76	0.11	0.75	0.12	1.66

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาตามแหล่งที่นักศึกษาผู้ใหญ่ได้รับความรู้ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้งสองกลุ่มมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์จากสื่อมวลชนและอื่น ๆ มีความรู้ในข้อ 16 น้อยกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ได้รับความรู้ในหลักสูตรที่เรียนในชั้นเรียน คือ การฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ และผลการศึกษาเปรียบเทียบ พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร โดยแสดงผลการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดแสดงในตาราง 9-14

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเกณฑ์ระดับค่าคะแนนพฤติกรรมป้องกัน โรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

ข้อ	พฤติกรรม	$\bar{X}$	SD.	ระดับการป้องกัน
1	ใช้บริการตกแต่งเล็บตามร้านเสริมสวย	2.81	0.41	สูง
2	ใช้บริการกันคิ้ว โกนหนวดตามร้านเสริมสวย	2.58	0.60	สูง
3	ใช้แปรงสีฟันร่วมกับผู้อื่น	2.70	0.51	สูง
4	ฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเองหรือคนอื่นฉีดยาให้	2.97	0.18	สูง
5	มีเพศสัมพันธ์แบบปกติกับหญิง หรือชายมากกว่า 1 คน	2.83	0.43	สูง
6	มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน	2.95	0.23	สูง
7	มีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ	2.70	0.55	สูง
8	มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายบริการทางเพศ	2.88	0.34	สูง
9	ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อร่วมเพศ	2.70	0.63	สูง
10	เข้าไปในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ บาร์ดิสโก้เธค ลานสเกิร์ต	2.32	0.62	ปานกลาง
11	ดื่มเหล้าก่อนร่วมเพศ	2.79	0.49	สูง
12	มีความต้องการทางเพศและเลือกสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง	2.56	0.62	สูง
13	ถูกชวนไปขึ้นครุหรือทดลองหล้นนอน	2.71	0.52	สูง
14	ถูกเพื่อนชวนดู V.D.O. หนังสือลามกการพนัน	2.47	0.60	สูง
15	เตือนเพื่อนให้รู้สึกกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์	2.03	0.71	ปานกลาง
16	สนใจติดตามสถานการณ์โรคเอดส์	1.93	0.62	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	พฤติกรรม	$\bar{X}$	SD.	ระดับการป้องกัน
17	อภิปรายในกลุ่มเพื่อนถึงสาเหตุของการเป็นโรคเอดส์	2.38	0.61	สูง
18	รู้สึกกลัวการจะติดเชื้อโรคเอดส์	1.80	0.73	ปานกลาง
19	เข้าร่วมในการรณรงค์เพื่อควบคุมป้องกันโรคเอดส์	2.61	0.61	สูง
20	ไปรับการเจาะเลือดตรวจที่โรงพยาบาล	2.48	0.62	สูง
21	แนะนำให้ความรู้โรคเอดส์แก่เพื่อน ๆ	2.26	0.60	ปานกลาง
22	สนทนากลุ่มเพื่อนเพื่อหาวิธีป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์	2.34	0.61	สูง
23	คิดจะตรวจเลือดหาเชื้อโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน	2.23	0.78	ปานกลาง
	รวม	2.52	0.28	สูง

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาผู้ให้พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดยส่วนรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.52$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาผู้ให้พฤติกรรม การป้องกันอยู่ในระดับสูง ไม่เสีย 17 ข้อ ดังนี้

ฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเองหรือคนอื่นฉีดยาให้, มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน, มีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายบริการทางเพศ, มีเพศสัมพันธ์ แบบปกติกับหญิงหรือชายมากกว่า 1 คน, ใช้บริการตกแต่งเส้นตามร้านเสริมสวย, ตีมีเหล้าก่อนร่วมเพศ, ถูกชวนไปขึ้นครุหรือทดลอง หลับนอน, มีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ, ใช้น้ำประปาปนร่วมกับผู้อื่น, ใช้นิ้วยางอนามัยเมื่อร่วมเพศ, เข้าร่วมรณรงค์เพื่อควบคุมป้องกันโรคเอดส์, ใช้บริการกันเข็มโกนหนวดตามร้านเสริมสวย, มีความต้องการทางเพศและเลือกสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ไปรับการเจาะเลือดตรวจที่ โรงพยาบาล, เพื่อนชวนดู V.D.O. หนังสือลามกอนาจาร, อภิปรายในกลุ่มเพื่อนถึงสาเหตุ การเป็นโรคเอดส์ และสนทนากลุ่มเพื่อนหาวิธีป้องกันการติดเชื้อเอดส์ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.97, 2.95, 2.88, 2.83, 2.81, 2.79, 2.71, 2.70, 2.70, 2.70, 2.61, 2.58, 2.56, 2.48, 2.47, 2.38 และ 2.34 ตามลำดับ

ตาราง 10 เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนกตามเพศ

พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์	ชาย n=158		หญิง n=190		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. ใช้บริการตกแต่งเล็บตามร้านเสริมสวย	2.85	0.37	2.77	0.43	1.99
2. ใช้บริการกันแดด โทณหวัดตามร้านเสริมสวย	2.24	0.63	2.85	0.38	-10.50**
3. ไข้แปรสัณฐานร่วมกับผู้อื่น	2.64	0.54	2.74	0.47	- 1.85
4. ฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเองหรือ คนอื่นฉีดให้	2.94	0.25	3.00	0.00	- 0.00
5. มีเพศสัมพันธ์แบบปกติกับหญิง หรือชายมาก กว่า 1 คน	2.66	0.57	2.97	0.16	- 6.59*
6. มีเพศสัมพันธ์เพศเดียวกัน	2.89	0.33	2.99	0.73	- 3.81*
7. มีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ	2.51	0.63	2.85	0.39	- 5.84*
8. มีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายบริการทางเพศ	2.74	0.46	3.00	0.00	- 0.00
9. ไข้สูงอย่างฉับพลันเมื่อร่วมเพศ	2.37	0.78	2.96	0.22	- 9.09**
10. เข้าไปในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ บาร์ดิสโก้เทค ลาสเก๊ต	2.09	0.64	2.51	0.53	- 6.55*
11. ดื่มเหล้าก่อนร่วมเพศ	2.60	0.61	2.94	0.22	- 6.59*
12. มีความต้องการทางเพศและเลือกสำเร็จ ความใคร่ด้วยตนเอง	2.16	0.65	2.88	0.32	-12.58**
13. ถูกชวนไปขึ้นครุหรือทดลองหลับนอน	2.37	0.61	2.98	0.12	-12.16**
14. ถูกเพื่อนชวนดู V.D.O. หนังสือลามกการพนัน	2.11	0.56	2.76	0.45	-11.70**
15. เตือนเพื่อนให้รู้สึกล่วงการติดเชื้อโรคเอดส์	1.88	0.72	2.14	0.67	- 3.38*
16. สนใจติดตามสถานการณ์โรคเอดส์	1.81	0.66	2.36	0.57	- 3.38*

ตาราง 10 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์	ชาย n=158		หญิง n=190		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
17. อภิปรายในกลุ่มเพื่อนถึงสาเหตุของการเป็นโรคเอดส์	2.43	0.64	2.32	0.58	1.67
18. รู้สึกกลัวการจะติดเชื้อโรคเอดส์	1.67	0.71	1.91	0.73	- 2.99*
19. เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์เพื่อความปลอดภัยป้องกันโรคเอดส์	2.62	0.61	2.59	0.59	3.39*
20. ไปรับการเจาะเลือดตรวจที่โรงพยาบาล	2.36	0.67	2.56	0.56	- 2.99*
21. แนะนำให้ความรู้โรคเอดส์แก่เพื่อน ๆ	2.24	0.63	2.27	0.56	- 0.59
22. สันทนาการกลุ่มเพื่อน เพื่อหาวิธีที่ปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์	2.26	0.65	2.40	0.57	- 2.10
23. คิดจะตรวจเลือดหาเชื้อโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน	2.18	0.80	2.26	0.75	- 1.01
รวม	2.38	0.31	2.64	0.17	- 9.44**

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาตามเพศของนักศึกษาผู้ใหญ่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 2.64 ซึ่งมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์สูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายที่มีค่าเฉลี่ย 2.38 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือการให้บริการกันคิ้ว โคมทนต์ตามร้านเสริมสวย, การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อร่วมเพศ, เมื่อมีความต้องการทางเพศจะเลือกสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง, ถูกชวนไปขึ้นครุหรือทอลองหลังนอน และถูกเพื่อนชวนดู V.D.O. หนังสือลามกอนาจาร

ตาราง 11 เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ประเภชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์	16 - 25 ปี		26 ปีขึ้นไป		t
	n = 304		n = 44		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. ใช้บริการตกแต่ง เล็บตามร้าน เสริมสวย	2.83	0.38	2.61	0.49	2.86**
2. ใช้บริการกันคิ้ว โทนหนวดตามร้านเสริมสวย	2.59	0.58	2.45	0.62	1.40
3. ใช้แป้งสีหน้าร่วมกับผู้อื่น	2.71	0.48	2.61	0.61	1.03
4. ฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเองหรือ คนอื่นฉีดให้	2.98	0.11	2.88	0.38	1.71
5. มีเพศสัมพันธ์แบบปกติกับหญิง หรือชายมาก กว่า 1 คน	2.85	0.38	2.65	0.64	2.00*
6. มีเพศสัมพันธ์เพศเดียวกัน	2.96	0.18	2.84	0.42	1.88
7. มีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ	2.72	0.52	2.52	0.66	1.92
8. มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายบริการทางเพศ	2.90	0.30	2.70	0.50	2.58**
9. ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อร่วมเพศ	2.72	0.61	2.52	0.69	1.84
10. เข้าไปในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ บาร์ดิสโก้เชค ลานสเก็ต	2.33	0.62	2.27	0.62	0.59
11. ดื่มเหล้าก่อนร่วมเพศ	2.81	0.46	2.63	0.61	1.83
12. มีความต้องการทางเพศและเลือกสำเร็จ ความใคร่ด้วยตนเอง	2.56	0.60	2.47	0.66	0.87
13. ถูกชวนไปขึ้นครุหรือทดลองหลับนอน	2.71	0.52	2.70	0.50	0.07
14. ถูกเพื่อนชวนดู V.D.O. หนังสือลามกอนาจาร	2.47	0.60	2.45	0.54	0.18
15. เตือนเพื่อนให้รู้จักหลีกเลี่ยงการติดเชื้อโรคเอดส์	2.01	0.70	2.09	0.77	- 0.60
16. สนใจติดตามสถานการณ์โรคเอดส์	1.91	0.61	2.06	0.69	- 1.39

ตาราง 11 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์	16 - 25 ปี n = 304		26 ปีขึ้นไป n = 44		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
17. อภิปรายในกลุ่มเพื่อนถึงสาเหตุของการเป็นโรคเอดส์	2.35	0.61	2.50	0.55	- 1.57
18. รู้สึกกลัวการจะติดเชื้อโรคเอดส์	1.78	0.72	1.93	0.75	- 1.19
19. เข้าร่วมการรณรงค์เพื่อควบคุมป้องกันโรคเอดส์	2.61	0.59	2.54	0.69	0.63
20. ไปรับการเจาะเลือดตรวจที่โรงพยาบาล	2.50	0.60	2.32	0.74	1.56
21. แนะนำให้ความรู้โรคเอดส์แก่เพื่อน ๆ	2.26	0.57	2.20	0.73	0.56
22. สวมหน้ากากอนามัยเพื่อหาวิธีที่ปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์	2.36	0.59	2.15	0.68	1.94
23. คิดจะตรวจเลือดหาเชื้อโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน	2.22	0.78	2.27	0.72	- 0.41
รวม	2.53	0.26	2.45	0.36	1.37

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์โดยรวมอยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือมีค่าเฉลี่ย 2.53 และ 2.45 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 16-25 ปี และกลุ่มอายุ 26 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ได้แก่ ข้อ 1, 5 และข้อ 8 คือ มีพฤติกรรมการป้องกันที่แตกต่างกันในเรื่องการใช้บริการตกแต่งเล็บตามร้านเสริมสวย, มีเพศสัมพันธ์แบบปกติกับหญิงหรือชายมากกว่า 1 คน และการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายบริการทางเพศ

ตาราง 12 เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ประเภชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส

พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์	โสด n = 313		แต่งงาน n = 35		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. ใช้บริการตกแต่งเล็บตามร้านเสริมสวย	2.83	0.39	2.57	0.50	2.99*
2. ใช้บริการกันคิ้ว โททแนวตามร้านเสริมสวย	2.59	0.57	2.42	0.73	1.28
3. ใช้แป้งสีหน้าร่วมกับผู้อื่น	2.71	0.48	2.60	0.65	0.99
4. ฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเองหรือ คนอื่นฉีดให้	2.98	0.15	2.91	0.28	1.36
5. มีเพศสัมพันธ์แบบปกติกับหญิง หรือชายมาก กว่า 1 คน	2.85	0.39	2.65	0.63	1.78
6. มีเพศสัมพันธ์เพศเดียวกัน	2.94	0.23	2.94	0.23	0.14
7. มีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ	2.74	0.48	2.25	0.81	3.48*
8. มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายบริการทางเพศ	2.89	0.31	2.77	0.49	1.45
9. ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อร่วมเพศ	2.70	0.62	2.65	0.68	0.41
10. เข้าไปในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ บาร์ดิสโก้ ลาสเก็ต	2.32	0.61	2.34	0.68	0.17
11. ดื่มเหล้าก่อนร่วมเพศ	2.81	0.45	2.57	0.65	2.14
12. มีความต้องการทางเพศและเลือกสำเริง ความใคร่ด้วยตนเอง	2.57	0.60	2.40	0.73	1.36
13. ถูกชวนไปขึ้นครุหรือทดลองหลับนอน	2.71	0.50	2.65	0.63	0.52
14. ถูกเพื่อนชวนดู V.D.O. หนังสือลามกการมั่ว	2.46	0.61	2.45	0.50	0.14
15. เตือนเพื่อนให้รู้สึกกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์	2.04	0.71	1.88	0.67	1.29
16. สนใจติดตามสถานการณ์โรคเอดส์	1.92	0.62	2.02	0.61	0.95

ตาราง 12 (ต่อ)

พฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์	โสด n = 313		แต่งงาน n = 35		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
17. อภิปรายในกลุ่มเพื่อนถึงสาเหตุของการเป็นโรคเอดส์	2.38	0.60	2.31	0.67	0.58
18. รู้สึกกลัวการจะติดเชื้อโรคเอดส์	1.81	0.73	1.68	0.75	0.98
19. เข้าร่วมในการรณรงค์เพื่อควบคุมป้องกันโรคเอดส์	2.61	0.59	2.57	0.69	0.32
20. ไปรับบริการเจาะเลือดตรวจที่โรงพยาบาล	2.49	0.61	2.31	0.67	1.51
21. แนะนำให้ความรู้โรคเอดส์แก่เพื่อน ๆ	2.25	0.59	2.34	0.63	- 0.80
22. สนทนากลุ่มเพื่อน เพื่อหาวิธีที่ปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์	2.32	0.61	2.45	0.61	- 1.18
23. คิดจะตรวจเลือดหาเชื้อโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน	2.22	0.77	2.28	0.78	- 0.44
รวม	2.53	0.27	2.44	0.33	1.61

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นโสดและแต่งงานแล้วมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูงมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือมีค่าเฉลี่ย 2.53 และ 2.44 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มโสด มีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์สูงกว่านักศึกษาที่แต่งงานแล้ว จนถึงข้อ 1 และข้อ 7 คือกลุ่มโสดมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ให้ความสำคัญในการเข้ารับบริการตรวจเลือดตามร้านเสริมสวย และการมีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ มากกว่ากลุ่มที่แต่งงานแล้ว

ตาราง 13 เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ จำแนกตามอาชีพ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน

พฤติกรรมการป้องกัน โรคเอดส์	ค้าขาย		รับจ้าง		รับราชการ		อาชีพอื่น ๆ		F
	n = 45		n = 196		n = 19		n = 88		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. ใช้บริการตกแต่ง เล็บตามร้านเสริมสวย	2.75	0.43	2.81	0.40	2.68	0.47	2.85	0.38	1.17
2. ใช้บริการกันแดด โทนหนาดตามร้านเสริมสวย	2.71	0.54	2.53	0.62	2.58	0.77	2.60	0.52	1.13
3. ใช้แป้งสีหน้าร่วมกับผู้อื่น	2.62	0.57	2.69	0.51	2.78	0.42	2.73	0.47	0.73
4. ฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเอง หรือคนอื่นฉีดยาให้	2.93	0.25	2.97	0.17	3.00	0.00	2.98	0.15	1.01
5. มีเพศสัมพันธ์แบบปกติกับหญิง หรือชายมากกว่า 1 คน	2.84	0.52	2.80	0.44	2.95	0.22	2.88	0.36	1.09
6. มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน	2.95	0.20	2.93	0.26	2.89	0.31	2.97	0.15	0.90
7. มีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ	2.73	0.61	2.66	0.55	2.73	0.56	2.75	0.48	0.62
8. มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายบริการทางเพศ	2.88	0.32	2.85	0.37	2.89	0.31	2.93	0.25	0.99
9. ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อร่วมเพศ	2.69	0.63	2.67	0.65	2.84	0.37	2.72	0.62	0.46

ตาราง 13 . (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกัน โรคเอดส์	ค้าขาย		รับจ้าง		รับราชการ		อาชีพอื่น ๆ		F
	n = 45		n = 196		n = 19		n = 88		
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
10. เข้าไปในสถานเริงรมย์ ต่าง ๆ บาร์ดิสโก้ ลานสเก็ต	2.89	0.69	2.27	0.61	2.47	0.69	2.43	0.56	1.79
11. ดื่มเหล้าก่อนร่วมเพศ	2.80	0.54	2.76	0.51	2.89	0.31	2.82	0.41	0.74
12. มีความต้องการทางเพศ และเลือกสำเร็จความ ใคร่ด้วยตนเอง	2.47	0.66	2.54	0.62	2.73	0.45	2.60	0.59	1.07
13. ถูกชวนไปเป็นครูหรือ ทดลองหล้นนอน	2.57	0.62	2.69	0.52	2.84	0.37	2.78	0.46	2.06
14. ถูกเพื่อนชวนดู V.D.O. หนังสื่อลามกทางทีวี	2.40	0.53	2.45	0.60	2.73	0.45	2.47	0.64	1.52
15. เตือนเพื่อนให้รู้สึกกลัว การติดเชื่อโรคเอดส์	2.08	0.70	2.01	0.72	2.21	0.63	1.98	0.00	0.66
16. สนใจติดตามสถานการณ์ โรคเอดส์	2.08	0.63	1.85	0.62	1.94	0.70	2.02	0.58	2.54
17. อภิปรายในกลุ่มเพื่อนถึง สาเหตุของการเป็นโรค เอดส์	2.51	0.59	2.33	0.60	2.36	0.59	2.34	0.63	1.04
18. รู้สึกกลัวการจะติดเชื่อ โรคเอดส์	1.88	0.68	1.77	0.72	1.84	0.76	1.82	0.77	0.39

ตาราง 13 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกัน โรคเอดส์	ค้าขาย		รับจ้าง		รับราชการ		อาชีพอื่น ๆ		F
	n = 45		n = 196		n = 19		n = 88		
	$\bar{X}$	sd.	$\bar{X}$	sd.	$\bar{X}$	sd.	$\bar{X}$	sd.	
19. เข้าร่วมโครงการณรงค์เพื่อ ควบคุมป้องกันโรคเอดส์	2.57	0.62	2.63	0.61	2.31	0.74	2.61	0.53	1.68
20. ไปรับการเจาะเลือด ตรวจที่โรงพยาบาล	2.55	0.58	2.51	0.61	2.10	0.80	2.44	0.60	2.81*
21. แนะนำให้ความรู้โรค เอดส์แก่เพื่อน ๆ	2.26	0.61	2.24	0.59	2.15	0.60	2.31	0.59	0.51
22. สนทนาในกลุ่มเพื่อนเพื่อ หาวิธีปลอดภัยจากการ ติดเชื้อโรคเอดส์	2.44	0.62	2.31	0.60	2.26	0.65	2.36	0.62	0.68
23. คิดจะตรวจเลือดหาเชื้อ โรคเอดส์ก่อนแต่งงาน	2.49	0.69	2.22	0.76	2.15	0.68	2.13	0.83	2.18
รวม	2.55	0.26	2.50	0.29	2.54	0.28	2.55	0.26	0.74

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขาย รับจ้าง รับราชการ และอื่น ๆ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ 20 ทุกกลุ่มอาชีพ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกตามอาชีพ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขายมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.55$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 18 ไม่รู้จักกล้วการติดเชื้อโรคเอดส์

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพรับจ้าง อาชีพรับราชการและอาชีพอื่น ๆ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดยรวมในระดับสูง ($\bar{X} = 2.50$), ($\bar{X} = 2.54$) และ ($\bar{X} = 2.55$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง ส่วนใหญ่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ 3 กลุ่มอาชีพ คือ ข้อ 4 ฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเองหรือฉีดให้ผู้อื่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ไม่มีพฤติกรรมการป้องกัน คือ ข้อ 18 ไม่รู้ลึกถึว่าการจะติดเชื้อโรคเอดส์

ตาราง 14 เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา
- ตอนปลาย ประเภหชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแหล่งที่ได้รับความรู้

พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์	หลักสูตรในชั้น- เรียน n=103		สื่อมวลชนและ อื่น ๆ n=245		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
1. ใช้บริการตกแต่งเล็บตามร้านเสริมสวย	2.82	0.38	2.80	0.42	0.55
2. ใช้บริการกันคิ้ว โทนหมวดตามร้านเสริมสวย	2.63	0.57	2.55	0.60	1.11
3. ใช้แปรงสีฟันร่วมกับผู้อื่น	2.68	0.50	2.70	0.50	0.28
4. ฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเองหรือ คนอื่นฉีดให้	2.98	0.13	2.97	0.19	0.50
5. มีเพศสัมพันธ์แบบปกติกับหญิง หรือชายมาก กว่า 1 คน	2.86	0.39	2.82	0.44	0.90
6. มีเพศสัมพันธ์เพศเดียวกัน	2.95	0.21	2.94	0.24	0.17
7. มีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ	2.72	0.50	2.68	0.56	0.69
8. มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายบริการทางเพศ	2.88	0.32	2.88	0.34	0.05
9. ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อร่วมเพศ	2.74	0.53	2.68	0.66	0.97
10. เข้าไปบนสถานเริงรมย์ต่าง ๆ บาร์ดิสโก้เฮค ลานสเก็ต	2.42	0.65	2.28	0.60	1.94
11. ดื่มเหล้าก่อนร่วมเพศ	2.80	0.50	2.78	0.47	0.38
12. มีความต้องการทางเพศและเลือกสำเร็จ ความใคร่ด้วยตนเอง	2.58	0.65	2.54	0.60	0.48
13. ถูกชวนไปขึ้นครุหรือทดลองหลับนอน	2.74	0.47	2.69	0.53	0.92
14. ถูกเพื่อนชวนดู V.D.O. หนังสือลามกการฉก	2.50	0.60	2.45	0.59	0.73
15. เตือนเพื่อนให้รู้สึกกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์	2.10	0.71	1.99	0.70	1.38
16. สนใจติดตามสถานการณ์โรคเอดส์	2.08	0.65	1.86	0.60	2.89

ตาราง 14 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์	หลักสูตรขั้น- เรียน n=103		สื่อมวลชนและ อื่น ๆ n=245		t
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	
17. อภิปรายในกลุ่มเพื่อนถึงสาเหตุของการเป็น โรคเอดส์	2.36	0.61	2.37	0.61	- 0.15 [*]
18. รู้สึกกลัวการจะติดเชื้อโรคเอดส์	1.94	0.72	1.74	0.73	2.28
19. เข้าร่วมในการณรงค์เพื่อควบคุมป้องกัน โรคเอดส์	2.51	0.64	2.64	0.58	- 1.78 [*]
20. ไปรับการเจาะเลือดตรวจที่โรงพยาบาล	2.49	0.57	2.46	0.64	0.37
21. แนะนำให้ความรู้โรคเอดส์แก่เพื่อน ๆ	2.29	0.58	2.24	0.60	0.61
22. สนทนาในกลุ่มเพื่อนเพื่อหาวิธีที่ปลอดภัย จากการติดเชื้อโรคเอดส์	2.41	0.58	2.31	0.62	1.53
23. คิดจะตรวจเลือดหาเชื้อโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน	2.38	0.75	2.16	0.77	2.51 [*]
รวม	2.56	0.26	2.50	0.28	1.83

จากตาราง 14 แสดงว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม
การป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกตามแหล่งที่ได้รับความรู้ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่
ที่ได้รับจากหลักสูตรขั้นเรียน และจากสื่อมวลชนและอื่น ๆ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือมีค่าเฉลี่ย 2.56 และ 2.50 เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า มีข้อที่สนับสนุนสมมติฐานข้อ 10 คือ ข้อ 16, 18 และ 23 ได้แก่ ความสนใจติดตาม
สถานการณ์โรคเอดส์, รู้สึกกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์ และคิดจะตรวจเลือดหาเชื้อโรคเอดส์
ก่อนแต่งงาน ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ได้รับความรู้จากหลักสูตรขั้นเรียนและสื่อมวลชนและอื่น ๆ
มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลสรุปการศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ และผลสรุปการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพและแหล่งที่ได้รับความรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร โดยแสดงผลสรุปในตาราง 15-16

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรม
การป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทชั้นเรียน เขต
กรุงเทพมหานคร

รายการ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความรู้และ ระดับการป้องกัน
ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	0.74	0.12	ค่อนข้างดี
พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์	2.52	0.28	สูง

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างดี เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่าเฉลี่ย 0.74 สำหรับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ก็อยู่ในเกณฑ์มีพฤติกรรมระดับสูง คือ มีค่าเฉลี่ย 2.52

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ จำแนกตามเพศ อายุ ส่วนกลางสหรัฐ อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้
ของนักศึกษาผู้เข้า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทที่ชายเขต เขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	เพศ		อายุ				สถานภาพสมรส				อาชีพ						แหล่งความรู้							
	ชาย N=158	หญิง N=190	16-25 ปี N=304	SD.	X	SD.	20 ปีขึ้นไป N=64	โสด N=313	แต่งงาน N=35	ค้าขาย N=45	รับจ้าง N=196	รับราชการ N=19	อาชีพอื่น ๆ N=88	หลักสุตรขั้น เรียน N=103	สื่อมวลชนและ อื่น ๆ N=245	SD.	X							
ความรู้เกี่ยวกับ																								
โรคเอดส์	0.74	0.13	0.74	0.11	0.75	0.11	0.70	0.15	0.74	0.12	0.73	0.12	0.75	0.09	0.74	0.13	0.71	0.13	0.75	0.11	0.76	0.11	0.74	0.12
พฤติกรรมการ																								
ป้องกันโรค																								
เอดส์	2.38	0.21	2.64	0.17	2.53	0.26	2.45	0.36	2.53	0.27	2.44	0.33	2.55	0.26	2.50	0.29	2.54	0.28	2.55	0.26	2.56	0.24	2.50	0.28

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาผู้เข้ามีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยส่วนรวมค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาตามคำแปร พบว่า มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คืออยู่ในระดับค่อนข้างดี ส่วนพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ก็เช่นกัน โดยส่วนรวมค่าเฉลี่ยจะอยู่ระดับสูงทุกคำแปร แสดงค่านักศึกษาผู้เข้าจะมีความรู้ระดับการป้องกันโรคเอดส์สูง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยระดัมัธยม ศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส กลุ่มอาชีพต่าง ๆ และแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับ โรคเอดส์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลจากการศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อมูล เพื่อหาแนวทางให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้อง เพื่อเฝ้าระวังยับยั้งการระบาดของโรคเอดส์
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมพรรคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ นักศึกษาผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานครให้ถูกต้องและ เหมาะสม

สมมติฐานในการาค้นคว้า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน
2. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน
3. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน
4. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน
5. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ได้รับแหล่งความรู้ต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน
6. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน
7. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน
8. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ แตกต่างกัน

9. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน
10. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ได้รับแหล่งความรู้ต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภท ชั้นเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3520 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Multistage random sampling) ให้ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 ได้จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมีจำนวน 3 ตอน ได้แก่
 - 3.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาผู้ใหญ่เป็นแบบสำรวจรายการ
 - 3.2 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นแบบทดสอบแบบปรายชนิดเลือกตอบจำนวน 26 ข้อ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มีค่าความเชื่อมั่น 0.95
 - 3.3 พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีจำนวน 23 ข้อ แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.86

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้านี้ได้ใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอสพี (SPSS/PC+) เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับของความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแยกตามตัวแปร
2. วิเคราะห์การเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดยหาค่าสถิติทดสอบ t-test และ F-test เพื่อทดสอบสมมติฐานตามลำดับ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากการศึกษาข้อมูลส่วนตัวของ นักศึกษา ผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทที่เรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 348 คน พบว่า เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ เพศหญิงร้อยละ 54.6 เพศชายร้อยละ 45.4 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี เป็นโสด มีอาชีพรับจ้างและส่วนใหญ่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์จากสื่อมวลชน

2. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ จำแนกตามตัวแปรของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทที่เรียน เขตกรุงเทพมหานคร

2.1 ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยส่วนรวมค่อนข้างดีมีคะแนนร้อยละ 73.89 เมื่อพิจารณาารายกลุ่มพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีระดับความรู้ดี คือ มีคะแนนร้อยละ 94 ขึ้นไป ได้แก่ ในเรื่องบุคคลที่ประสบอาชีพโสเภณี มีโอกาสติดเชื้อและแพร่เชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด เมื่อสงสัยว่าตนเองอาจติดเชื้อโรคเอดส์จะไปพบแพทย์เพื่อรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล รู้จักการป้องกันโรคเอดส์ โดยหลีกเลี่ยงการสำส่อนทางเพศ และมีความรู้ว่าการใช้ถุงยางอนามัยสามารถช่วยป้องกันโรคเอดส์ได้เพียง 50 เปอร์เซ็นต์ และการได้รับการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยที่สุด

2.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ จำแนกตามตัวแปร

2.2.1 ตัวแปรเพศ

นักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิงและเพศชาย มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างดี คือ มีค่าเฉลี่ย 0.74 และ 0.75 ตามลำดับ และพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิงและเพศชายมีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.2 ตัวแปรอายุ

นักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มที่มีอายุ 16-25 ปี และกลุ่มอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างดี มีค่าเฉลี่ย 0.75 และ 0.70 ตามลำดับ และพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.3 ตัวแปรสถานภาพสมรส

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีสถานภาพเป็นโสดและสมรสแล้วมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างดี คือ มีค่าเฉลี่ย 0.74 และ 0.74 ตามลำดับและพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.4 ตัวแปรอาชีพ

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีกลุ่มอาชีพ ค้าขาย รับจ้าง รับราชการและอื่น ๆ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างดี คือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนตามลำดับ ดังนี้ 0.75, 0.74, 0.71 และ 0.76 และพบว่า ทุกกลุ่มอาชีพ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.5 ตัวแปร แหล่งที่ได้รับความรู้

นักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มที่ได้รับความรู้จากหลักสูตรในชั้นเรียน และกลุ่มที่ได้รับความรู้จากสื่อมวลชนและอื่น ๆ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างดี คือ มีค่าเฉลี่ย 0.76 และ 0.75 และนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ และการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ จำแนกตามตัวแปร ขอนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภท ชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

3.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ย 2.52 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีพฤติกรรมการป้องกันอยู่ในระดับสูงถึง 17 ข้อ ได้แก่ 1. เรื่องจิตยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเอง การมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายบริการทางเพศ มีเพศสัมพันธ์แบบปกติกับหญิงหรือชายมากกว่า 1 คน 2. รับบริการตรวจเสาะตามร้านเสริมสวย คีบเหล้าก่อนร่วมเพศ ถูกชวนไปขึ้นครุหรือไปเที่ยวผู้หญิง มีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ 3. ใช้อุปกรณ์ร่วมกับผู้อื่น 4. ใช้อุปกรณ์อนามัยเมื่อร่วมเพศกับหญิงรักสนุก 5. เข้าร่วมพรรคเพื่อควบคุมป้องกันโรคเอดส์ให้บริการกันคือ 6. หมดตามร้านเสริมสวย มีความต้องการทางเพศและเลือก

สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ไปรับการเจาะเลือดตรวจที่โรงพยาบาล เพื่อหาเชืวนดู V.D.O
หนังสือช่วยกรรมการมณ อภิปรายในกลุ่มเพื่อนถึงสาเหตุการเป็นโรคเอดส์ และสันทนาการกลุ่มเพื่อน
หาวิธีปลอดภัยจากการติดเชื้อเอดส์

3.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ จำแนกตาม

ตัวแปร

3.2.1 ตัวแปรเพศ

นักศึกษาผู้หญ่ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาผู้หญ่เพศหญิงมีพฤติกรรมการป้องกัน
โรคเอดส์ในระดับสูง ($X = 2.64$) และนักศึกษาผู้หญ่เพศชาย มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์
ในระดับสูง ($X = 2.38$)

3.2.2 ตัวแปรอายุ

นักศึกษาผู้หญ่ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตก
ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ นักศึกษาผู้หญ่กลุ่มอายุ 16-25 ปี มีพฤติกรรมการป้องกัน
โรคเอดส์สูงมีค่าเฉลี่ย 2.53 และนักศึกษาผู้หญ่กลุ่มอายุ 26 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการป้องกัน
โรคเอดส์สูง มีค่าเฉลี่ย 2.45

3.2.3 ตัวแปรสถานภาพสมรส

นักศึกษาผู้หญ่ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกัน
โรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นักศึกษาผู้หญ่ที่เป็นโสด มีพฤติกรรมการ
ป้องกันโรคเอดส์สูง มีค่าเฉลี่ย 2.53 และนักศึกษาผู้หญ่ที่สมรสแล้ว มีพฤติกรรมการป้องกัน
โรคเอดส์สูง มีค่าเฉลี่ย 2.44

3.2.4 ตัวแปรอาชีพ

นักศึกษาผู้หญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นักศึกษาผู้หญ่ที่มีอาชีพค้าขาย รับจ้าง รับราชการและ
อื่น ๆ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยตามลำดับ 2.55, 2.50, 2.54
และ 2.55

3.2.5 ตัวแปรแหล่งที่ได้รับความรู้

นักศึกษาผู้หนึ่งที่ได้รับความรู้ต่างกัน มีเหตุการณ์การก่อตัวโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ คือ นักศึกษาผู้หนึ่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์จากหลักสูตรในโรงเรียน และนักศึกษาผู้หนึ่งที่ได้รับความรู้จากสื่อมวลชนและแหล่งอื่น ๆ มีเหตุการณ์การป้องกันโรคเอดส์ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 2.56 และ 2.50 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาผู้หนึ่ง โดยการสำรวจข้อมูลนักศึกษาผู้หนึ่งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 348 คน พบว่า นักศึกษาผู้หนึ่งส่วนหนึ่งมีคุณลักษณะดังนี้ นักศึกษาผู้หนึ่งเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ หญิงมีจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 มากกว่าชายเล็กน้อย คือ ชายมีจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 ส่วนผู้หนึ่งอายุระหว่าง 16-25 ปี มีจำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 87.4 และเป็นสัดส่วนผู้หนึ่งคิดร้อยละ 89.9 สำหรับอาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนผู้หนึ่งที่รับจ้าง ซึ่งมีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 56.3 และนักศึกษาผู้หนึ่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์จากสื่อมวลชน ซึ่งจำนวนนักศึกษาผู้หนึ่งที่ได้รับความรู้จากแหล่งความรู้นี้มีถึงร้อยละ 70.4

ผลการวิจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของ นักศึกษาผู้หนึ่งที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี ที่ค่อนข้างแน่นอน เนื่องจากนโยบายของรัฐที่มีแผนป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ 2535-2539 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างถูกต้อง และป้องกันทางพฤติกรรมควบคุมการระบาดของโรคให้ได้ผลทั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน องค์การสาธารณสุขประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ให้ตระหนักถึงภัยของโรค ซึ่งกำหนดยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกันในปี 2538-2539 (แผนการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ พ.ศ. 2538-2539 : สำนักนายกรัฐมนตรี) เป็นการให้สื่อมวลชนเข้ามาให้ความรู้ ทำให้นักศึกษาผู้หนึ่งที่ได้รับความรู้ควบคู่กับความรู้ที่ได้รับจากที่เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรชัย เสดมอติและตุลดา (Price, Desmond and Kukulka 1985 : 107-109) ที่ศึกษาพบว่า แหล่งข่าวสารที่นักเรียนได้รับเกี่ยวกับโรคเอดส์ คือ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสือวารสาร และวิทยุ ส่วนโรงเรียนเป็นแหล่งที่ให้ข้อมูลรองลงมา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (2532 : บทคัดย่อ) และภิกษิ พุทธิกาณณ์

และคนอื่น ๆ (2533 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า แหล่งข่าวความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่สำคัญได้ จากสื่อมวลชนโดยเฉพาะทางโทรทัศน์มากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณี เจษฎาวิสุทธิ์ (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่มีอายุ 17-24 ปี มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดีไม่แตกต่างกัน อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ หาญสุทธิเวชกุล (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า ทหารเกณฑ์ในจังหวัดเชียงราย มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ในระดับดี ร้อยละ 90.41 และรู้ว่าการสำล่อนทางเพศทำให้เกิดเชื้อ โรคเอดส์ ร้อยละ 92.69

เป็นที่น่าสังเกตว่า จากนโยบายของรัฐที่มีมาตรการเร่งระดมความร่วมมือจากรัฐและ เอกชน ชุมชน และครอบครัวสร้างความเข้าใจให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างทั่วถึงแก่ ประชาชนทุกกลุ่มอายุ อาชีพ และทุกพื้นที่ อีกทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539) เสริมสร้างให้นักศึกษาเยาวชนและประชาชนทั่วไปรู้จักการ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองตลอดจนรู้จักการป้องกันรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง ประกอบกับการสื่อสารในปัจจุบันค่อนข้างมีประสิทธิภาพ จึงน่าจะส่งผลให้ประชาชนได้รับความรู้ เกี่ยวกับโรคเอดส์ทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า นักศึกษาผู้หนึ่งที่สถานภาพโสด และสมรสแล้วที่มีอาชีพต่าง ๆ ได้แก่ ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ และอื่น ๆ มีความรู้เกี่ยวกับ โรคเอดส์ค่อนข้างดี

ในการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาผู้หนึ่งหญิงและ นักศึกษาผู้หนึ่งชายมีพฤติกรรมการป้องกันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 นักศึกษา ผู้หนึ่งหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์สูง ($\bar{X} = 2.64$) และสูงกว่านักศึกษาผู้หนึ่งชาย ที่มี การป้องกันโรคเอดส์ระดับสูง ($\bar{X} = 2.38$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาผู้หนึ่งชายมีพฤติกรรมการ ป้องกันน้อยกว่า นักศึกษาผู้หนึ่งหญิงถึงแม้จะมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างดี ไม่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากเพศชายอยู่ในวัยที่ชอบเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ (2535) ที่พบว่า นอกจากชายโสดจะเที่ยวหึงบริการแล้วยังมีคู่คนที่ เป็นแฟนหรือคู่รักอีกและ อังชลี คติอนุรักษ์ (2535) เช่นเดียวกัน ศึกษาพบว่า ชายที่แต่งงานแล้วยังคงเที่ยวหึงบริการ ซึ่งเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อเอดส์สู่การยาและบุตร และโทมัส และคนอื่น ๆ (1990 : 1297-1302) ศึกษาพบว่า เพศชายมีโอกาสติดเชื้อสูงกว่าเพศหญิง อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้วิจัยหลายคนค้นพบว่า ใน กลุ่มนักศึกษามีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง อาทิงงานวิจัยของศิริวรรณ หาญวิรุณ (2534 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับดี อรุณี

เจษฎวิสุทธิ์ (2535 : บทคัดย่อ) พบว่า ด้านการปฏิบัตินักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี พิษณุ ยิงเสรี และคนอื่นๆ (2534 : บทคัดย่อ) พบว่า กลุ่มวัยรุ่นชนบทจังหวัดลำปาง ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา วัยรุ่นร้อยละ 25.28 ยังคงเที่ยวหญิงโสเภณี ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง ทั้งนี้เพราะความรู้ในการป้องกันโรคเอดส์เป็นอย่างดี จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ทุกกลุ่มอาชีพ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเบม (Bem : 1967) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาสังคม ได้อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่อาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดความเชื่อจากการตรวจสอบและศึกษาพฤติกรรมที่ตนปฏิบัติอยู่ ซึ่งเขาได้อธิบายว่าทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วย เกิดเนื่องจากการสังเกตของเขาสองในการวิ่งที่ปฏิบัติอยู่ทุกเช้า ทฤษฎีนี้สรุปว่า ความรู้ของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ ชาญยา (2534 : ก-ข) พบว่า ความรู้สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้พบว่า

1. ควรส่งเสริมให้สื่อมวลชนซึ่งประสบความสำเร็จในการแพร่ความรู้และการป้องกันโรคเอดส์ได้ผลดี โดยสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างต่อเนื่องต่อไป
2. การจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ โรคเอดส์ แก่ผู้ประกอบการให้เกิดความตระหนักต่อการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ กับนักศึกษาผู้ใหญ่เป็นการเสริมสร้างความรู้ การป้องกันสุขภาพอนามัยครอบครัว
3. ควรให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในโรงเรียนเสมอ เป็นการสร้างทัศนคติที่ถูกต้องให้กับนักศึกษา เน้นให้หนีภัยจากโรคเอดส์ เช่น จัดวิทยากรมาให้ความรู้ แนะนำเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการป้องกันที่ดี จัดกิจกรรมการโต้วาที จัดนิทรรศการเกี่ยวกับโรคเอดส์ พร้อมมีการฉายสไลด์ v.d.o. เพิ่มความเข้าใจในภัยของโรคเอดส์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรศึกษาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทที่เรียน เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ตัวแปรที่นอกเหนือไปจากการวิจัยครั้งนี้ เช่น ภูมิฐานะ สถานที่ตั้งของโรงเรียน รายได้
2. ควรศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างอื่นที่มีการศึกษา ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอาจจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ที่แตกต่างออกไปจากกลุ่มเดิม เช่น นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ นักศึกษาผู้ใหญ่มัธยมศึกษาตอนต้น และนักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มสนใจ
3. ควรศึกษาความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์

נגד חוק המדבר

บรรณานุกรม

กรมการศึกษานอกโรงเรียน. กระทรวงศึกษาธิการ. มติหมั่นในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สรุปสาระสำคัญในการปรับปรุงระบบบริหารและเครือข่ายการศึกษานอกโรงเรียน.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลียงเชียง, 2536.

_____. ชุดวิชาโรคเอดส์. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2537.

_____. นโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียน ปีงบประมาณ 2539. กรุงเทพฯ :
กองแผนงานและวิจัย, 2538. อัดสำเนา.

กิตติ พุกกันนท์ และคนอื่น ๆ. การศึกษาความรู้และพฤติกรรมของชายบริการ และหญิง
โสเภณีในการป้องกันโรคเอดส์ จังหวัดลำปาง. ศูนย์ระบาดวิทยาภาคเหนือลำปาง,
กระทรวงสาธารณสุข, 2533.

เกรียงศักดิ์ ชัยยา. การสอนสุขศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้จากปัญหาในการป้องกันโรคเอดส์
ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคระนอง. วิทยานิพนธ์ ทม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
มหิดล, 2534.

คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ. แผนปฏิบัติการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์
พ.ศ. 2538-2539. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2537.

จิตรา ทองเกิด. "หลักสูตรเกี่ยวกับเพศศึกษา," สารพัฒนาหลักสูตร. เล่มที่ 117,
เมษายน-มิถุนายน, 2537.

✓ จรรยา เศรษฐบุตร. ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัวและอิทธิพลภายนอก
ครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิงในอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์.
ปริชยานิพนธ์ คส.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2536.

ชาย โพธิ์สิตา และคนอื่น ๆ. รายงานลักษณะทั่วไป และพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง.
เอกสารประกอบการสัมมนา ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์, 2 สิงหาคม 2537.

ชวรัตน์ วัฒนิต และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์เพื่อแสวงหาสู่ทางไปสู่สุขภาพดีถ้วนหน้า
เมื่อปี 2543 ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนมัธยมศึกษา. กองส่งเสริมผลศึกษาและสุขภาพ
กรมผลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2536.

- ชวนชม สกนธวัจน์ และคนอื่นๆ. การศึกษาความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับเพศการเจริญพันธุ์ และการคุมกำเนิดในวัยรุ่น ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2530.
- ชำนาญ หายสุทธิเวชกุล. การติดเชื้อโรคเอดส์ในทหารเกณฑ์ จังหวัดเชียงราย. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงราย, กระทรวงสาธารณสุข, 2534.
- ชัยสิทธิ์ รัตนสังวาลย์, พ.อ. และคนอื่นๆ. การศึกษาผู้ติดเชื้อเอดส์ที่เป็นทหารในจังหวัดปราจีนบุรี. รพ.ค่ายจักรพงษ์ มณฑลทหารบกที่ 12, 2534.
- คารวี อ่อนชมจันทร์ และปริยารัตน์ เนตรสุวรรณ. "การศึกษาอัตราการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มสตรีฝากครรภ์ในโรงพยาบาลแม่ข่าย" งานวิจัยในโรงพยาบาลแม่ข่าย จังหวัดเชียงราย. (สิงหาคม 2533 - มกราคม 2534) : 1-3.
- ทองกร ยัธรังษ์ และคนอื่นๆ. "การสำรวจจำนวนทหารที่เกิดจากการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย" วารสารโรคเอดส์. 4,2 (2535). หน้า 74-91.
- เทพนม เมืองแมน และคนอื่นๆ. ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติของพนักงานหญิงทางโรคและยาเสพติด. สรุปย่อผลงานวิจัยยาเสพติด โรงพิมพ์บางสโกลการพิมพ์, 2526.
- พรริษฐ์ อินทรโกเศศ. "การศึกษาความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ในผู้ติดเชื้อไวรัสเอดส์ โรงพยาบาลเลิดสิน" วารสารสุขภาพ. โรงพยาบาลเลิดสิน. มกราคม-มีนาคม, ปีที่ 14 ฉบับที่ 53 : 53-59, 2534.
- พิชิต พัทธกะเทพสมบัติ. ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์และการวางแผนครอบครัวของเยาวชนไทย อายุ 15-24 ปี. รายงานวิจัย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- พิชัย ดิษฐสภาพรเจริญ, และคนอื่นๆ. การติดเชื้อเอชไอวีในผู้ป่วยห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลชุมพร. โรงพยาบาลจังหวัดชุมพร, 2534.
- พิพนธ์ ยิ่งเสรี, และคนอื่นๆ. การศึกษาความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มวัยรุ่นชนบท จังหวัดลำปาง. โรงพยาบาลจังหวัดลำปาง, 2534.
- พิมพ์พรณ ศิลปสุวรรณ และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ความต้องการทางสุขภาพกับการปฏิบัติ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคเอดส์ ในกลุ่มที่ความเสี่ยงสูง ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531. อัดสำเนา.

ประพันธ์ ภานุภาค. โรคเอดส์และตัวท่านปี 2536. คณะแพทยศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

_____. "สตรีกับโรคเอดส์" มติชน. 15 มิถุนายน 2538 หน้า 29, 32.

มีชัย วีระไวทยะ. "เอดส์" มติชน. 18 กันยายน 2538 หน้า 1, 10.

เมธินี ตั้งตรงไพโรจน์. ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตบางเขน. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อุดลำนเา.
ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ ศานต์. บทบาทของครอบครัวและโรงเรียนในด้านเพศศึกษาและการเรียนรู้เรื่องเพศ. รายงานเสนอในการสัมมนาทิศทางการศึกษาพฤติกรรมทางเพศในสังคมไทย
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพฯ
12 ตุลาคม 2538.

วิชัย วัชรปรีชาสกุลและคนอื่น ๆ "การติดเชื้อเอดส์ ในหญิงตั้งครรภ์ที่โรงพยาบาลศูนย์นครปฐม"
วารสารแพทย์ เขต 7. 10,3 กรกฎาคม-กันยายน 2534 : 165-172.

วิชัย โปษยะจินดา. "รูปแบบการป้องกันการติดเชื้อไวรัสเอดส์จากเข็มฉีดยา". วารสารโรคเอดส์. 2534 : 2-3.

วัลลภ ปิยะมโนธรรม. "สังคมไทยเหลวแหลก," มติชน. 6 มกราคม 2536 หน้า 1, 22.

วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์. "เอดส์" มติชน. 18 กันยายน 2538 หน้า 1, 10.

ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของคณาจารย์ในโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทย. รายงานผลการวิจัยเบื้องต้น เสนอในการสัมมนา
ระบาคติวิทยาแห่งชาติ ครั้งที่ 13, กองระบาคติวิทยา กระทรวงสาธารณสุข โรงแรม
รามการ์เด้นท์ 2-4 สิงหาคม 2538.

ศิริวรรณ หายวีรกุล. ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อุดลำนเา.

ศศิธรการ, กระทรวง. นโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2539. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง 2538.
อุดลำนเา.

สาธารณสุข, กระทรวง. สรุปสถานการณ์โรคเอดส์. กรุงเทพฯ : กองระบาดวิทยา
30 กรกฎาคม 2538. อัดสำเนา.

สุรางค์ สงวนวงศ์ และคนอื่นๆ. เอดส์กลุ่มเสี่ยงโรคและแนวทางป้องกัน, วารสาร
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. เล่มที่ 34(1) : 41-45, 2535.

สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ พ.ศ. 2535-2539. :
กรุงเทพฯ : 2535.

_____. แผนปฏิบัติการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ พ.ศ. 2538-2539. กรุงเทพฯ :
2537.

โสภา เขียววิจิตร. ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเยาวชนไทย
ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.

อรุณี เจริญวิเศษ. ความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัย
พลศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

อังสนา บุญธรรม. เปรียบเทียบปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการติดเชื้อโรคเอดส์
ของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย เขตชนบทกับเขตเมืองจังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

อัมพล คติอนุรักษ์. พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักศึกษาชาย วิทยาลัย
อาชีวศึกษา แห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ สดม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.

Balsley, C.M. A Survey of Knowledge, Beliefs, and Selected Behavioral
Practices Related to Acquired Immundeficiency Syndrome Among
Urban 10th Grade Public High School Students. Dissertation
Abstracts International 50 (October, 1989) : 879A-880A.

Becker, M.H and Joseph, J.G. "AIDS and Behavioral Change to Reduce
Risk : A Review" American Journal of Public Health. 1988.

Bem, D.J. "Self-Perception : An Alternative Interpretation of Cognitive
Dissonance Phenomena," Psychological Review. 74 : 183-200, 1967.

Center for Population Options, Washington, D.C. D.C Teenages and AIDS : Knowledge, Attitudes, and Behaviors. U.S., District of Columbia, 1988 : 10.

Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. 3 rd ed. New York : Harper and Row, 1970.

Edwards, Allen L. Techniques of Attitude Scale Construction. New York : Appleton Century Crofts, Inc, 1957.

Friedman B. and others. A Study of Knowledge Attitudes and Behaviors Risk Groups. in Oslo 1988 : 403.

Goodman, E, and A.T. Cohall, Acquired Immunodeficiency Syndrome and Adolescents : Knowledge, Attitudes, Beliefs and Behaviors in a New York City Adolescent Minority Population. Pediatrics 84 : 36-42; July, 1989.

Price, J.H, S. Desmond, and G. Kululka High School Students Perceptions and Misperceptions of Aids. Journal of School Health. 55 (March 1985) : 107-109.

Siegel, D.,N. Lazarus, F. Krasnovsky, M. Durbin, and M. Chesney AIDS Knowledge Attitudes, and Behavior Among Inner City, Junior High School Students. Journal of School Health 61:160-165; April, 1991.

Sirinan Saiprasert and Nicholas Ford. Gender Construction and Changing Nature of the Sexual Lifestyles of Thai Youth. Chapter 34. Qualitative Methods of Population and Health Research Institute for Population and Social Research, Mahidol University. 1993.

Sprecher V. and others. The School Context of The Emergence of HIV in Thailand. 1986 : 288-289.

Thomas C. Quinn, and others. The Association of Human Immunodeficiency Virus Infection in Pateints Attending Sexually Trarmitted Disease Clinics. Arch Intern Med. Val 150, June : 1297-1302, 1990.

מחנות חורף

ภาคผนวก ก
จดหมายขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1007/0445

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร สุขุมวิท 23

กรุงเทพฯ 10110

17 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวศิริวรรณ อาภาภิบาล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้ที่มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำไปศึกษา
นิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความรู้และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร. เสาวนีย์ เลวลัย ประธาน

ดร.บุญเลิศ มาแสง กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ อ. นันทวัน ไตรยแทน ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา 8
และ อ. พิชิต แสงลอย ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์สถาบันส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา
โรงเรียน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิชิตี สวรริจิตร)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/0445

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร สุขุมวิท 23

กรุงเทพฯ 10110

17 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ใหญ่.....

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวศิริวรรณ อาโนนเทสิทธุ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำปริญญานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร. เสาวนีย์ เลวลัย ประธาน

ดร.บุญเลิศ มาแสง กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักศึกษาผู้ใหญ่ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน
กุมภาพันธ์ 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิธิทธี สารวิจิตร)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ภาคผนวก ค

คุณภาพของเครื่องมือ

ตาราง 17 แสดงค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ (เครื่องมือวิจัยชุดที่ 2)

ข้อที่	P	r	ข้อที่	P	r
1	0.75	0.75	14	0.63	0.75
2	0.69	0.63	15	0.44	0.38
3	0.69	0.38	16	0.44	0.63
4	0.56	0.38	17	0.75	0.50
5	0.50	0.50	18	0.50	0.50
6	0.56	0.88	19	0.75	0.50
7	0.63	0.50	20	0.75	0.50
8	0.69	0.63	21	0.63	0.50
9	0.31	0.63	22	0.69	0.38
10	0.75	0.50	23	0.69	0.63
11	0.56	0.88	24	0.31	0.38
12	0.69	0.38	25	0.63	0.75
13	0.75	0.50	26	0.56	0.88

ตาราง 18 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์
(เครื่องมือวิจัยชุดที่ 3)

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	2.1182*	13	10.2672**
2	9.7085**	14	12.5803**
3	5.0465**	15	17.0852**
4	2.6132**	16	10.4075**
5	7.5305**	17	6.3520**
6	3.9282**	18	12.6912**
7	9.3146**	19	4.6058**
8	7.4961**	20	8.3918**
9	10.2874**	21	11.3105**
10	10.7331**	22	9.8684**
11	8.2223**	23	9.4176**
12	11.4637**		

**t. 05. 98 = 1.671

**t. 01. 98 = 2.390

ภาคผนวก ๑

เครื่องมือเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

คำแนะนำในการตอบ

1. เครื่องมือเพื่อการวิจัยนี้ใช้สำหรับข้อมูลเพื่อวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อคะแนนสอบ จึงขอความกรุณาตอบตามความเป็นจริงด้วย
2. เครื่องมือเพื่อการวิจัยนี้ประกอบด้วย 3 ตอน
ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา
ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์
ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์
3. การตอบเครื่องมือเพื่อวิจัยแต่ละตอนให้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง หรือข้อคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด
4. ให้ตอบทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่ง จะทำให้แบบสำรวจนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำผลไปวิเคราะห์ได้

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [] ตามสภาพข้อเท็จจริง

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] 16-25 ปี

[] 26 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

[] โสด

[] แต่งงาน

4. อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

[] ค้าขาย

[] รับราชการ

[] รับจ้าง

[] อื่น ๆ ระบุ.....

5. แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

[] หลักสูตรในชั้นเรียน

[] สื่อมวลชน และอื่น ๆ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

คำชี้แจง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย / (ถูก) กับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ตัวอย่าง ๑) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่ร้ายแรงที่สุดคือโรคใด ?

- ก. แผลริมอ่อน
- ข. ซิฟิลิส
- ค. ฝีมะม่วง
- ✓ ด. โรคเอดส์

1. ความหมายของโรคเอดส์คืออะไร?

- ก. โรคที่เกิดจากร่างกายอ่อนแอ
- ข. โรคที่เกิดจากต่อมน้ำเหลืองโต
- ค. โรคที่เกิดจากเซลล์ในร่างกายทำงานมากเกินไป
- ✓ ง. โรคที่เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกันในร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง

2. สาเหตุใดที่อาจจะทำให้นายแดงติดเชื้อโรคเอดส์ได้?

- ก. นายแดงให้เพื่อนที่เป็นโรคเอดส์ยืมเสื้อผ้าสวมใส่
- ✓ ข. นายแดงไปเยี่ยมเพื่อนที่เป็นโรคเอดส์เสมอ ๆ
- ค. นายแดงให้เพื่อนที่เป็นโรคเอดส์พักอาศัยในบ้าน
- ง. นายแดงใช้แปรงสีฟันร่วมกับเพื่อนที่เป็นโรคเอดส์

3. เชื้อโรคอะไรอาจเป็นสาเหตุให้เป็นโรคเอดส์ได้?

- ก. เชื้อรา
- ค. เชื้อแบคทีเรีย
- ✓ ข. เชื้อไวรัส
- ง. เชื้อพลาสติด

4. หลังจากได้รับเชื้อโรคเอดส์ในระยะแรก 2-3 อาทิตย์แรก จะมีอาการอย่างไร?

- ก. มีอาการคล้ายเป็นหวัด
- ค. น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นและบวม
- ✓ ข. น้ำหนักลดอย่างรวดเร็ว
- ง. ปวดหัวข้างเดียว รับประทานอาหารไม่ได้

5. การติดเชื้อโรคเอดส์ จะมีอาการผิดปกติในช่องปากอย่างไร?
 - ก. มีกลิ่นปากรุนแรง
 - ข. มีตุ่มหนองในปาก
 - ค. เป็นเม็ดใส ๆ ในปาก
 - ง. เป็นฝ้าขาวในปากนานเกิน 3 เดือน
6. ข้อใดเป็นอาการบ่งชี้เฉพาะของการเป็นโรคเอดส์?
 - ก. เจ็บคอ
 - ข. ปัสสาวะบ่อย ๆ
 - ค. ท้องเดินเรื้อรัง
 - ง. มุมปากเป็นแผล
7. ข้อใดเป็นอาการของโรคเอดส์ในระยะปลาย?
 - ก. เจ็บคอ
 - ข. ใช้เรื้อรัง
 - ค. วิถีเห็นเต็มตัว
 - ง. น้ำหนักลดลงอย่างมาก
8. เชื้อโรคเอดส์ผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ทางใด?
 - ก. สมองไขว้
 - ข. บาดแผล
 - ค. ทางปาก
 - ง. ถูกทุกข้อ
9. สถานที่ให้บริการตรวจหาเชื้อโรคคือข้อใด?
 - ก. ศูนย์กามโรคทุกแห่ง
 - ข. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
 - ค. ศูนย์ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
 - ง. สถานพยาบาลของรัฐและเอกชน
10. การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์เพียงครั้งเดียวสามารถติดเชื้อได้หรือไม่?
 - ก. อาจติดได้ถ้าร่างกายอ่อนแอ
 - ข. อาจไม่ติดเชื้อถ้าร่างกายแข็งแรง
 - ค. อาจไม่ติดเชื้อ ถ้ารู้จักรักษาความสะอาด
 - ง. ติดเชื้อได้ เพราะเชื้อโรคเอดส์ติดต่อกันได้ทางเพศสัมพันธ์
11. การสัมผัสเหงื่อของผู้ติดเชื้อเอดส์จะทำให้เป็นเอดส์หรือไม่?
 - ก. เป็นได้ ถ้าร่างกายของผู้สัมผัสอ่อนแอ
 - ข. ไม่เป็น เพราะเหงื่อไม่แพร่เชื้อเอดส์
 - ค. ไม่เป็น ถ้าร่างกายของผู้สัมผัสแข็งแรง
 - ง. เป็นได้ เพราะเชื้อโรคเอดส์จะอยู่ทั่วร่างกายของผู้ป่วย
12. วิธีใดทำให้คนติดโรคเอดส์ได้มากที่สุด?
 - ก. อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยบ่อย ๆ
 - ข. ชอบสำล้อนทางเพศ
 - ค. รับประทานอาหารร่วมกับผู้ป่วยเสมอ
 - ง. มักจะถูกเพื่อชวนเล่นที่สวนสาธารณะ

13. ผู้เป็นโรคเอดส์จะแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นในระยะใด?
- สามารถแพร่เชื้อได้ตลอดเวลา
 - แพร่เชื้อได้ในระยะที่ร่างกายยังไม่แสดงอาการ
 - แพร่เชื้อได้ในระยะที่ร่างกายมีอาการเพียงเล็กน้อย
 - แพร่เชื้อได้ในระยะที่เกิดอาการรุนแรง
14. การกระทำในข้อใดที่อาจติดเชื่อโรคเอดส์ได้?
- ใช้ห้องน้ำสาธารณะ
 - ตกแต่งเส้นตามร้านเสริมสวย
 - ว่ายน้ำในสระของโรงแรม
 - ดู V.D.O. ย้ายกางเกงใส่เสื้อ
15. เมื่อเริ่มติดเชื่อโรคเอดส์ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นเป็นระยะเวลาเท่าใด?
- ไม่เกิน 3 ปี
 - ไม่เกิน 5 ปี
 - ไม่เกิน 10 ปี
 - ตลอดชีวิตของผู้ติดเชื้อ
16. การกระทำในข้อใดมีโอกาสติดเชื่อโรคเอดส์น้อยที่สุด?
- ได้รับการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาล
 - ได้รับการผสมเทียมเพื่อให้งตั้งครรภ์
 - ได้รับการรักษาโดยการรับเลือด
 - มีเพศสัมพันธ์โดยใช้ถุงยางอนามัย
17. บุคคลใดมีโอกาสติดเชื่อหรือแพร่เชื่อโรคเอดส์ได้มากที่สุด?
- ผู้ที่ทำงานในโรงแรม
 - ผู้ที่ทำงานในโรงพยาบาล
 - ผู้ที่ประกอบอาชีพโสเภณี
 - ผู้ที่ทำงานติดต่อกับใกล้ชิดกับชาวต่างประเทศ
18. ข้อใดจะถูกทำลายเมื่อเชื่อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย?
- ต่อมทอนซิล
 - เม็ดเลือดแดง
 - ต่อมน้ำเหลือง
 - เม็ดเลือดขาว
19. วิธีการใดเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคเอดส์?
- ไม่สำส่อนทางเพศ
 - งดเที่ยวกลางคืน
 - ไม่คบเพื่อนชั่วให้มิตร
 - ออกกำลังกายทุก ๆ เช้า
20. จะปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อสงสัยว่าตนอาจติดโรคเอดส์?
- ซื้อยามาทานเอง
 - รับย่ายานออกไปให้ไกลจากผู้อื่น
 - ไปพบแพทย์ เพื่อรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล
 - ควรเก็บตัวอยู่บ้าน ไม่ควรออกไปพบปะกับคนอื่น

21. ข้อใดเป็นวิธีการรักษาโรคเอดส์ที่ดีที่สุด?
 - ก. ฉายแสงฆ่าเชื้อ
 - ข. ให้น้ำยาเพิ่มภูมิคุ้มกันโรค
 - ค. ระวังไม่ให้เป็นโรคติดเชื้อแทรกซ้อน
 - ง. บำรุงร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอ
22. ข้อใดเป็นวิธีการหลีกเลี่ยงการติดโรคเอดส์ที่ดีที่สุด?
 - ก. งดยาเสพติด
 - ข. งดดื่มสุราและเที่ยวกลางคืน
 - ค. งดการใช้ของร่วมกับผู้อื่น
 - ง. งดการมีเพศสัมพันธ์สำล้อน
23. ปฏิบัติตัวอย่างไรจึงป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ ?
 - ก. ฉีดวัคซีนป้องกัน
 - ข. รับประทานยาป้องกัน
 - ค. หลีกเลี่ยงการสำล้อนทางเพศ
 - ง. นอนกางมุ้ง ระวังไม่ให้ยุงกัด
24. การใช้ถุงยางอนามัยสามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้เพียงใด?
 - ก. 50 %
 - ข. มันใจได้ 80%
 - ค. เกือบ 100%
 - ง. เชื้อมันใจได้ 100%
25. คนทั่วไปจะช่วยการควบคุมป้องกันโรคเอดส์ได้อย่างไร ?
 - ก. ไม่ใกล้ชิดผู้ป่วย
 - ข. ไม่สำล้อนทางเพศ
 - ค. ตรวจเลือดทุก 3 เดือน
 - ง. ฉีดยาโดยแพทย์เท่านั้นเมื่อจำเป็น
26. โดยสถิติบุคคลกลุ่มใดติดเชื้อเอดส์ในอัตราส่วนสูงสุด ?
 - ก. ทหารเกณฑ์
 - ข. ลูกจ้างโรงงาน
 - ค. กรรมกรแรงงานรายวัน
 - ง. พนักงานห้างสรรพสินค้า

ตอนที่ 3 แบบสอนตามพฤติกรรมกรรมการป้องกันและระงับการติดเชื้อโรคเอดส์

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่กำหนดท้ายข้อความพฤติกรรมที่ตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษาโดยมีเกณฑ์ดังนี้

บ่อย ๆ หมายถึง นักศึกษาได้ปฏิบัติเป็นประจำเกือบทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง นักศึกษาเคยปฏิบัติแต่บ่อยครั้ง

ไม่เคย หมายถึง นักศึกษาไม่เคยปฏิบัติเลย

ลำดับ ที่	พฤติกรรม	ระดับปฏิบัติ		
		บ่อย ๆ	บางครั้ง	ไม่เคย
1.	ท่านเคยใช้บริการตามต่างเส้นตามร้านเสริมสวย.....			
2.	ท่านเคยใช้บริการที่เคี้ยวโกนตามร้านเสริมสวย.....			
3.	ท่านเคยใช้แปรงสีฟันร่วมกับผู้อื่น.....			
4.	ท่านเคยฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดด้วยตนเอง หรือคนอื่นฉีดให้.....			
5.	ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์แบบปกติกับหญิง หรือชายมากกว่า 1 คน.....			
6.	ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน.....			
7.	ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ.....			
8.	ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายบริการทางเพศ.....			
9.	ท่านใช้ถุงยางอนามัยเมื่อร่วมเพศ.....			

ลำดับ ที่	พฤติกรรม	ระดับปฏิบัติ		
		บ่อย ๆ	บางครั้ง	ไม่เคย
10.	ท่านเคยเข้าไปในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ บาร์ คิสโก้เรค ลานสเก็ต.....			
11.✓	ท่านเคยดื่มเหล้าก่อนร่วมเพศ.....			
12.✓	ท่านเคยมีความต้องการทางเพศและเลือกสำเร็จ ความใคร่ด้วยตนเอง.....			
13.	ท่านเคยถูกชวนไปขึ้นครุหรือทดลองหลังเบอน.....			
14.	ท่านเคยถูกเพื่อนชวนดู V.D.O. ทางสื่อช่วยกรรมการณ์.....			
15.✓	ท่านเคยเตือนเพื่อนให้รู้สึกกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์.....			
16.	ท่านสนใจติดตามสถานการณ์โรคเอดส์.....			
17.	ท่านเคยอภิปรายในกลุ่มเพื่อนถึงสาเหตุของการเป็น โรคเอดส์.....			
18.	ท่านเคยรู้สึกกลัวการจะติดเชื้อโรคเอดส์.....			
19.✓	ท่านเคยเข้าร่วมในการรณรงค์เพื่อควบคุมป้องกัน โรคเอดส์.....			
20.	ท่านเคยไปรับการเจาะเลือดตรวจที่โรพยาบาล.....			
21.	ท่านเคยแนะนำให้ความรู้โรคเอดส์แก่เพื่อน ๆ.....			
22.✓	ท่านเคยสนทนากลุ่มเพื่อน เพื่อหาวิธีป้องกันการ การติดเชื้อโรคเอดส์.....			
23.	ท่านเคยคิดจะตรวจเลือดหาเชื้อโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน.....			

เฉลยคำตอบ ตอนที่ 2

1. ง	14. ค
2. ง	15. ง
3. ข	16. ก
4. ข	17. ข
5. ง	18. ง
6. ค	19. ก
7. ค	20. ค
8. ข	21. ง
9. ง	22. ง
10. ง	23. ค
11. ข	24. ก
12. ข	25. ข
13. ก	26. ค

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวศิริวรรณ อานันตเสถียร
สถานที่เกิด	ต.พระปฐมเจดีย์ อ. เมือง จังหวัดนครปฐม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2509	ชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสตรีบำรุงวิทยา อำเภอเมือง จ.นครปฐม
พ.ศ. 2512	ชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีบำรุงวิทยา อำเภอเมือง จ.นครปฐม
พ.ศ. 2515	ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูงวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2518	ระดับปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2519	นักวิชาการศึกษา 3 กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2522	บุคลากร 4 กองการเจ้าหน้าที่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2529	บุคลากร 5 กองการเจ้าหน้าที่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2533	บุคลากร 6 กองการเจ้าหน้าที่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2536	บุคลากร 7 กองการเจ้าหน้าที่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

ศิริวรรณ อานันทสิทธิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยจำแนกตามตัวแปร คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพของนักศึกษา และแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 348 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบทดสอบความรู้ และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 348 คน มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับค่อนข้างดี
2. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศ, อายุ, สถานภาพสมรส, อาชีพ และแหล่งความรู้ที่ได้รับต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาผู้ใหญ่มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ อยู่ในระดับสูง
4. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ, สถานภาพสมรส, อาชีพ และแหล่งความรู้ที่ได้รับต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY OF KNOWLEDGE AND PREVENTIVE BEHAVIOR CONCERNING AIDS
OF HIGH SCHOOL ADULT STUDENTS IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

SIRIVAN ARNANTASIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

May 1996

The purposes of this research were in twofolds : (1) to study the upper secondary adult learners' knowledge about Aids and their preventive behaviour (2) to compare their knowledge and their behaviour as classified by sex, age, marital status, occupation and source of Aids information.

The samples consisted of 348 upper secondary adult learners in Metropolitan Bangkok by using the multi-stages random sampling. The data were collected through the Aids knowledge test and rating scale questionnaire. Data were analyzed by mean, standard deviation, t-test and F-test.

The findings of this study were as follows:-

1. All adult learners gained their Aids knowledge at a rather good level.

2. There were no significant difference on the comparison among their Aids knowledge by sex, age, marital status, occupation and source of Aids information.

3. The adult learners' Aids preventive behaviour were in a high level.

4. The adult learners' Aids preventive behaviour with different sex had significant different at .01 level.

5. There were no significant differences on adult learners' Aids preventive behaviour by age, marital status, occupation and source of Aids information.